

ÖZET

Bu araştırmada, Wellness Spa Terapisti Eğitim Programı içeriğinde yer alması gereken konuların belirlenmesi amaçlanmıştır.

İçerik belirlemek için, konu ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgilenen akademisyenler, Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi bölümü mezunu öğretmenler, Spa uygulayıcıları (güzellik uzmanı, masör-masöz, fizyoterapist, hidroterapist), Spa işletmecileri, Spa endüstrisi, tıp doktorları olmak üzere toplam 184 kişinin konu ile ilgili görüşleri alınmıştır.

Araştırma, Betimsel Araştırma Yöntemi ile yapılmıştır. Araştırmada kullanılan anket, Wellness Spa Terapisti Eğitim Programının içeriğini belirlemek üzere uzman görüşlerinden yararlanılarak araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Hazırlanan anket örneklemden rastgele seçilen 90 kişilik bir grup üzerinde uygulanmıştır. Ankette gereksiz görölen konular çıkarılmış veya anket sonunda yer alan 'Wellness Spa bakımları ile ilgili olarak, anket haricinde görüşleriniz var ise, lütfen belirtiniz...' açık uçlu sorusuna verilen cevaplar doğrultusunda yeni görüşlere yer verilmiştir. Wellness Spa Terapisti Eğitim Programında yer alması düşünölen konu ve konu alt başlıkları bir bölüm olarak düzenlenmiştir.

Anket uygulaması sonucunda elde edilen veriler doğrultusunda cevapların F (frekans) ve % (yüzde) dağılımları alınıp yorumlanmıştır. İstatistik sonuçları dikkate alınarak Wellness Spa Terapisti Eğitim Programının içeriği için önerilen konu ve konu alt başlıkları belirlenmiştir.

ABSTRACT

The aim of this research is to find out the curriculum of Wellness SPA therapist education program.

In order to determine the contents, it is asked the point of views of the people who are interested in the subject directly or indirectly in a survey of 184 participants. Surveyors are academicians, teachers who were graduated from the department of hairdressing and beauty instructor training program, SPA professionals (beauty specialist, masseur- masseuse, physiotherapist, hydrotherapist), SPA manager, SPA industry professionals and medical doctors.

In this research, descriptive research method was used. The questionnaire used in this research, has been prepared by the researcher who aimed to determine the syllabus consulted of a Wellness SPA Therapist Education Program. The researcher the opinions of the specialist as well. The survey 90 participants responded the survey. The unnecessary contents were removed and new approaches were taken into consideration according to the results of questionnaire. I asked their ideas to mention if they have any ideas apart from the public surveyor at the end of a Wellness SPA Therapist Education Program the contents and headlines were arranged as a department.

The conclusions were interpreted by the help of F (frequency) and % (percentage) being scattered. A Wellness SPA Therapist Education Program is proposed arranged regarding the results of the statistical analysis.

ÖNSÖZ

Bireyin eğitimi anne rahmine düşmesiyle start almaktadır. Hayatının her zaman diliminde gerek formal, gerekse informal yol ile eğitilmektedir. Kişiye oturmasından kalkmasına, yemesi içmesinden uyumasına kadar yaşamıyla ilgili tüm alanlarda topluma uyumunu sağlayacak birçok kasıtlı davranış kazandırılmaya çalışılmaktadır. Kültürel değerlerin devamı toplumun birey üzerinde gerçekleştirebildiği kasıtlı davranış oluşturma veya değiştirmesi ile mümkün olmaktadır. Bütün büyük devletlerin sistemlerine bakıldığında eğitimin ne kadar önemli olduğu görülmektedir. Bugünde yine aynı sistemle gelişmiş ve gelişmeyi isteyen uygarlıklar eğitime önem vermektedirler ve her alan uzmanının eğitime yetişmesi görüşündedirler.

Kişilerin hayatlarında önemli bir yere sahip olan işleri ile uyumlarının sağlanması özellikle genç yaşlarda iyi bir yönlendirmeyi gerekli kılmaktadır. Yönlendirilen bireyin işi ile ilgili eğitiminden haz alması ise, doğru ve iyi analiz edilmiş güncel bir içerik ve bu içerik ile oluşmuş güzel bir eğitim programı sayesinde sağlanabilecektir. Doğru belirlenen hedefler doğrultusunda yetiştirilen kişinin yaşamındaki eğitimle ilgili tesadüfler büyük ölçüde ortadan kaldırılacaktır.

Doğa güzellikleriyle dikkat çeken, turizm cenneti olan ülkemiz farklı ülke insanlarını kendisine çekmektedir. Turizm gelirlerinin 2005 yılının ilk 9 ayı içerisinde 14572,8 milyon dolar olması ciddi bir potansiyelin olduğunu göstermektedir. Turizm amaçlı kurulan oteller, tatil köyleri ve çeşitli merkezler ülke insanı için önemli istihdam kaynakları arasında yerini almaktadır. Bu kuruluşlara gelen kişilere en kaliteli hizmeti sunabilmek ve büyük rantlar sağlayabilmek için yarış içerisindeyler, ayrıca hizmet yelpazeleri içerisinde sürekli yeniliklere yer vermelerini gerekli kılmaktadır. Doğal yaşamın güzelliklerinden faydalanmayı isteyen ancak bunları daha güvenilir ortamlarda isteyen müşteri talepleri kuruluşlar için önemli hale gelmiştir. Fiziki açıdan yapılanmada sorun yaşamayan salon / merkezlerin, konu uzmanı bulmakta sıkıntıları bulunabilmektedir.

Geçmişten günümüze kullanılan ancak yeni başlıklar altında gündemde olan Wellness & Spa bakımları eğitim programı içeriğinin oluşturulması ile arzu edilen uzman portföyü oluşturulabilecek ve güncelliği takibi amaç edinen Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi için önemli sayılabilecek bir yenilik olacağı düşünülmektedir.

Araştırmamın düzenli devam ettirilmesi ve amacına ulaşmasında bilgi ve yönlendirmeleriyle yardımlarını esirgemeyen danışmanım Sayın Doç. Dr. Celalettin R. ÇELEBİ'ye,

Prof. Dr. Tuba VURAL'a,

Prof. Dr. Tayyip Duman'a,

Dr. Tamer SÖKMEN'e,

Yrd. Doç. Dr. Yusuf BUDAK'a,

Yrd. Doç. Dr. Yücel GELİŞLİ'ye,

Yrd. Doç. Dr. İbrahim KISAÇ'a,

Dr. Şaban ÇETİN'e, sabırlı yaklaşımları ve ilgilerinden dolayı sonsuz saygılarımı sunar, teşekkür ederim.

Ayrıca çalışmalarım süresince dualarını esirgemeyen anneme, kardeşlerime, yanımda olduklarını hissettiren bölüm hocalarım, ev arkadaşlarım ve ankete katılan katılımcılara teşekkür ederim.

Ankara, 2006

Gülseren ÇETİN

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
ÖNSÖZ.....	iv
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	viii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	x

BÖLÜM I.....	1
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Bitkilerin Estetik- Güzellik Bakımlarında Kullanımı.....	18
1.1.1 Aromaterapi.....	18
1.1.2 Aromaterapi Uygulama Yöntemleri.....	19
1.1.3 Aromatik Yağlar ve Esanslar.....	19
1.1.4 Bitkisel Ürünlerin Kozmetik Kullanımları.....	20
1.1.5 Bitkisel Ürünlerin Kozmetik Etkileri.....	20
1.2 Estetik-Güzellikte Su ve Suyla Gelen Bakımlar.....	21
1.2.1 Thalasso Terapi ve Uygulama Yöntemleri.....	21
1.2.2 Balneoterapi ve Uygulama Yöntemleri.....	22
1.2.3 Bitki Banyoları.....	26
1.2.4 Hidroterapi ve Uygulama Yöntemleri.....	26
1.3 Doğal Yöntemlerle Peeling ve Sıkılaştırıcı, İnceltici Bakımlar.....	28
1.3.1 Yosun ve Vücut Bakım Uygulamaları.....	28
1.3.2 Çamur ve Vücut Bakım Uygulamaları.....	28
1.3.3 Kil ve Vücut Bakım Uygulamaları.....	30
1.4 Masajın Estetik- Güzellikteki Kullanımı ve Kültürel- Otantik Masaj Çeşitleri.....	31
1.4.1 Masajın Etkileri.....	31
1.4.2 Masaj Çeşitleri.....	32
1.4.3 Shiatsu.....	33

1.4.4 Refleksoloji.....	33
1.4.5 Tai Masaj.....	33
1.4.6 Taş Masajı (Stone Terapi).....	34
1.4.7 Ayurvedik Masaj, Çampisaj.....	34
TANIMLAR.....	36
BÖLÜM II.....	40
2. YÖNTEM.....	40
2.1 Araştırmanın Yöntemi.....	40
2.2 Problem Cümlesi.....	40
2.3 Alt Problemler.....	40
2.4 Evren.....	41
2.5 Örneklem.....	41
2.6 Sayıtlılar.....	42
2.7 Sınırlıklar.....	42
2.8 Veri Toplama Aracı.....	42
2.9 Verilerin Analizi.....	43
BÖLÜM III.....	44
3. BULGULAR VE YORUM.....	44
BÖLÜM IV.....	64
4. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	64
4.1 Sonuçlar.....	64
4.2 Öneriler.....	67
KAYNAKÇA.....	71
EKLER.....	81
EK 1. Anket Formu.....	81

TABLÖLAR LİSTESİ

TABLO -1	2003-2005 Yıllarında Türkiye'ye Gelen Turist Sayısı.....	18
TABLO -2	Balneoterapi İçme Kürlerinde Kullanılan Sular.....	26
TABLO -3	Peloid Tipleri ve Jeolojik-Genetik Gruplandırması.....	29
TABLO -4	Örneklem Grubunun Yaşa Göre Dağılımı.....	44
TABLO -5	Örneklem Grubunun Eğitime Göre Dağılımı.....	45
TABLO -6	Örneklem Grubunun Mesleklere Göre Dağılımı.....	46
TABLO -7	Örneklem Grubunun Çalışma Yerlerine Göre Dağılımı.....	46
TABLO -8	Örneklem Grubunun Meslekteki Kıdemleri.....	47
TABLO -9	Örneklem Grubunun Eğitim Programına İlişkin Görüşleri.....	47
TABLO -10	Bitkilerin Estetik-Güzellik Bakımlarında Kullanımına İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	48
TABLO -11	Estetik-Güzellikte Su ve Suyla Gelen Bakımlara (SPA) İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	49
TABLO -12	Doğal Yöntemlerle Peeling ve Sıkılaştırıcı, İnceltici Bakımlara İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	50
TABLO -13	Masajın Estetik- Güzellikteki Kullanımı ve Kültürel, Otantik Masaja İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	51
TABLO -14	Psikolojiye İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	52
TABLO -15	İnsan Anatomi- Fizyolojisine İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	53
TABLO- 16	Mikrobiyolojiye İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	54
TABLO -17	Vücut Bakımına İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	55

TABLO -18 Cilt Bakımına İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	56
TABLO -19 Kozmetik Ürün ve Araç-Gereç Bilgisine İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	57
TABLO -20 Alternatif Terapilere İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	58
TABLO -21 Wellness ve SPA'nın Uygulama Alanlarına İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	59
TABLO -22 Egzersiz Tedavisine İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	60
TABLO -23 Mesleki İmaja İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	61
TABLO -24 Salon Yönetimine İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	62
TABLO -25 İlk Yardım Bilgisine İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri.....	63

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil- 1	Ürün Modeli.....	6
Şekil- 2	Süreç Modeli.....	7
Şekil -3	Program Geliştirmede Tabla Modeli.....	9
Şekil -4	Amaçların Saptanması ve Program Geliştirme Süreci.....	10

EKLER

EK 1. Anket Formu

Sayın Katılımcı,
Bu anket, Wellness&SPA Terapisti Eğitim Programı içeriğinin belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

Wellness: (Kendini iyi hissetme), “Doğal ürün ve yöntemlerle bireyin kendisini psikolojik olarak iyi hissetmesi, fizyolojik olarak da bakımlı olmasıdır.”

SPA: (Saunus Per Aqua) veya (Sanitas Per Aqua), “Su ile gelen sağlık”, “Sağlığı, zindeliği, estetik ve güzelliği, iyileşmeyi su ve suyun iyileştirici gücüyle kazanma.”

Aşağıda Wellness&SPA eğitim programı içeriğinin oluşturulması için gereken konuların listesi verilmiştir. Listede konu ve alt başlıkları verilen ifadeyi okuduktan sonra, lütfen size en uygun olan seçeneği işaretleyiniz, kararsız veya bilgi sahibi olmadığınız seçeneği boş bırakınız ve kişisel bilgiler için gerekli olan boşlukları doldurunuz. Ankete verilen cevapların samimi olması, veri analizi sonuçlarının güvenilir olmasını etkileyecektir. Ankete ilgili kişisel bilgileriniz gizli tutulacaktır. Yardımlarınızdan dolayı teşekkür ederiz.

Diğer tanımlar çizelgede açıklanacaktır.

Araştırmacı
Gülseren ÇETİN
G. Ü. Eğitim Bilimleri Enstitüsü

BÖLÜM I KİŞİSEL BİLGİLER

1. Adınız Soyadınız:

2. Adres:

3. Telefon numarası:

4.Yaşınız:

1() 18-28 2() 29-39 3() 40-50 4() 51-61

5. Eğitim Durumunuz:

1() İlköğretim 4() Ön lisans 7 () Doktora
2() Lise 5() Lisans
3() Sertifika 6() Yüksek Lisans

6. Mesleğiniz:

1() Öğretmen 3() Endüstri 5() Tıp Doktoru
2() SPA Uygulayıcısı 4() İşletmeci 6() Akademisyen
(Güzellik uzm.,Masör-Masöz,Fizyoterapist, Hidroterapist)

7. Çalıştığınız yer:

1() Kamu (Kız Meslek Liseleri , Mesleki Eğitim Merkezleri , Halk Eğitim Merkezleri, Üniversiteler)
2() Özel (Oteller, Güzellik Merkezleri, Tatil Köyleri, Spor merkezleri, Endüstri, İşletme)
3() Kamu- Özel

8. Konu uzmanı olarak meslekte kaç yıldır faaliyet göstermektedirsiniz:

1() 1-6 2() 7-12 3() 13-18 4() 16-20 5() 23-üzeri

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Bireyin yaşamına ilişkin beklentileri ve yaşama biçiminin büyük ölçüde ailesi tarafından belirlendiği söylenebilir. “ Aile, bireyler arasındaki ilişkilerin kan bağılılığı, evlilik ve diğer yasal yollarla kurulduğu, bireylerin cinsel, psikolojik, sosyal, kültürel ve ekonomik gereksinimlerinin karşılandığı ve topluma uyum ve katılımlarının sağlanıp, düzenlendiği, çoğunlukla aynı evde yaşayan bireylerden oluşan temel bir toplumsal kurumdur” (Koçak,1991:67).

İlk eğitimini aileden alan birey, toplumlardaki devlet anlayışının gelişmesiyle birlikte örgün eğitim kurumlarına yönlendirilmiştir. Her dönemde önem verilen eğitim Osmanlı döneminde de önemli görülmüştür. Ancak çeşitli nedenlerden dolayı yerinde saymaya başlayan eğitim- öğretim kurumları 18.yy’da askeri okullarının açılmasıyla yenilenmeye başlamıştır. Eğitimde birçok değişme ve yenilenme süreci süregelmış, 1973 tarihli Milli Eğitim Kanunu ile Milli Eğitimin amaçları ve ilkeleri toplu ve ayrıntılı olarak tespit edilmiştir (Akyüz,1997:382).

Doğan’ a göre (1997:3), eğitim kurumlarının esas görevi, genç ve yetişkinlere kaliteli birer eğitim hizmeti sunabilmektir. Eğitim kurumlarının bu görevlerini, diğer kurumlara nazaran, daha başarılı olarak yerine getirebilmeleri için, yapacakları eğitim faaliyetlerini ayrıntılı olarak planlamaları gerektiğini belirtmiştir.

Formal eğitim; amaçlı ve planlıdır. Önceden hazırlanan eğitim programlarına göre belirli ilkelere uygun olarak gerçekleştirilir. Eğitim sürecinde; amaç, içerik, yöntem, araç- gereç ve değerlendirme vardır.

a) Örgün eğitim,

b) Yaygın eğitim olarak ikiye ayrılmaktadır. (Türkoğlu,1997:5)

Örgün eğitim; okul yada okul niteliği taşıyan yerlerde Milli Eğitimin amaçlarına göre hazırlanmış eğitim programlarıyla düzenli olarak yapılan eğitimidir.

Yaygın eğitim; örgün eğitime devam olanağı bulamamış yada herhangi bir öğrenim kademesini yarıda bırakmış, ya da bitiren bireylere örgün eğitim yanında verilen tüm eğitim çalışmaları.(Hizmetiçi eğitim etkinlikleri, köy bıçkı dikiş kursları.) (Türkoğlu,1997:6)

Eğitim, son zamanlara kadar eğitimcilerce farklı tanımlanagelmıştır. Düşünürlerin felsefelerinin ve bakış açılarının farklı oluşu böyle bir sonuç ortaya koymaktadır.

Akyüz (1997:2) eğitimi; “Kişinin zihni, bedeni, duygusal, toplumsal yeteneklerinin, davranışlarının istenilen doğrultuda geliştirilmesi ya da ona bir takım amaçlara dönük yeni yetenekler, davranışlar, bilgiler kazandırılması yolundaki çalışmaların tümüdür. Eğitim hayat boyu sürer.” olarak tanımlamaktadır.

Türkoğlu (1997:1-2) ise eğitimi; “Toplumun yaratıcı gücü ve verimini arttıran, bireye yeteneklerini geliştirme olanağı veren, sosyal adalet fırsat ve olanak eşitliği ilkelerini gerçekleştiren en etkili araçtır. Çağımızda eğitim, yalnızca bilgi aktarmak değil aynı zamanda yaşam biçimini oluşturmak için yapılan tüm faaliyetleri kapsamaktadır.” olarak tanımlamaktadır.

Ertürk (1982)' e göre eğitim; “ Bireyin davranışlarında, kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir.” Okullarda, iş yerlerinde yapılan eğitim amaçlıdır, planlıdır, kasıtlıdır. Üretme, yaratıcılığa dönüktür. Tüm bu tanımlarda ortak noktalar;

1. Eğitim süreci belli bir amaca yöneliktir,
2. Eğitim bir değiştirme sürecidir,
3. Değiştirilecek olan insan davranışlarıdır,

4. Eğitim süreci sonunda gerçekleşecek davranış değişikliği istenilen yönde olmalıdır,
5. Eğitim sürecinin temelinde etkileşim vardır,
6. Etkili eğitim için ortam, yöntem ve araçlar uygun olmalıdır,
7. Eğitim sürecinde eğitici etkili bir rol üstlenmelidir.

Eğitim çağdaşlaşmanın kilidi, kalkınmanın anahtarıdır (Türkoğlu, 1997:3).

Bireyin yetiştirilmesi ve geliştirilmesi için örgün ve yaygın eğitim kurumlarında planlı ve kasıtlı programlar uygulanmaktadır.

Demirel (2005:4), eğitim programını, “Öğrenene, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği” olarak tanımlamıştır.

Öztürk (2004:5), eğitim programını, “Bir okul için hazırlanan, öğretim programlarının bir araya getirilmesinden oluşan kapsamlı bir programdır.” olarak tanımlamıştır.

Ertürk(1982:95), eğitim programını “yetişek” olarak nitelemekte ve “geçerli öğrenme yaşantıları düzeni” olarak tanımlamaktadır. Ona göre yetişek, öğrenci açısından bir öğrenme yaşantıları düzeni, eğitimci açısından ise bir eğitim durumları düzenidir.

Bireyde istendik davranışları kazandırmak için oluşturulan eğitim programı kavramı ve eğitimde program geliştirme çalışmaları bilimsel formatta incelenmesi yakın bir tarih gibi görünse de, eğitimle ilgili düşünceler insanlık tarihi kadar eskiye dayanmaktadır. Eğitimin kökünü ve kaynağını araştırdığımızda karşımıza öncelikle Asya’nın en doğusundaki kültürler ve uygarlıklar çıkmaktadır. Eski Çin Uygarlığı, Çinlilerle daima temas halinde olan ve Çinlileri muhteşem Çin Seddi’ni yaptırmak zorunda bırakan, askerlik ve yönetim alanındaki başarıları ve hatta kılık kıyafetleriyle onlara örnek olan Eski Türk (Hun) Uygarlığı, Hind Uygarlığı, Yakındoğu’da Mezopotamya ve

Mısır Uygarlıkları ve nihayet Batı Uygarlıkları olan Eski Yunan ve Roma Uygarlıkları İlkçağ Uygarlıklarının merkezleri olarak sırasıyla tarihte yerlerini almışlardır. Doğu, kültür ve uygarlığın olduğu ölçüde insan eğitiminin de ilk beşiği ve yatağıdır. Batı Antik Yunan kültürünün de ilk mayası, Doğu ile olan ilişkilerin çerçevesinde yoğrulmuştur. Hellenizm ve Roma kültürü ise bilindiği üzere Antik Yunan kültürünün bir devamı ve gelişimidir. Güneş ve yaşam, coğrafi ifadesiyle ve özellikleriyle olduğu kadar belki de daha çok kültürü ile Doğudan yükselmiştir. Latince de çok eski çağlarda yerleşmiş olan bir atasözü bunu etkileyici bir biçimde vurgular: “ Ex Oriente Lux ” (Işık Doğudan Gelir) (Küken, 2003).

Eğitimle ilgili çalışmaların ilk olarak M.Ö. 5.yüzyılda başladığı bilinmektedir. Birçok eğitimci ilerleyen zaman içerisinde eğitimin daha iyi hale getirilmesi ile ilgili olarak birçok görüş belirtmişlerdir. 1949 yılında Ralph Tyler “Eğitim Programı ve Öğretimin Temel İlkeleri” adlı yayınında eğitim programının temel öğelerini şu şekilde ortaya koymaktadır:

- 1.Hedefleri tanımlama, içeriği organize etme ve materyalleri edinme,
- 2.Öğrenme yaşantılarını seçme ve öğrencileri tanıma,
- 3.Öğrencileri yönlendirme,
- 4.Öğretim ve değerlendirme tekniklerini tasarlama (Demirel,2005:14).

Türkiye tarihine bakıldığında Cumhuriyetin ilanı ile başlayan çalışmalar, 1950’li yıllara kadar kullanılan “Müfredat Programı” anlayışı yerini “Eğitim Programı” anlayışına bırakmıştır. 1980’li yıllarda eğitimin öncüleri olarak kabul edilen Fatma Varış ve Selahattin Ertürk’ün program geliştirme ile ilgili çalışmalarının olduğu görülmektedir. (Demirel,2005:15-18)

Program geliştirilirken;

Demirel’e (2005:50-53)göre; eğitim programları tasarımları geliştirmede üç temel yaklaşım izlenmektedir;

- 1.Konu Merkezli Program Tasarımları
- 2.Öğrenen Merkezli Program Tasarımları
- 3.Sorun Merkezli Program Tasarımları

Konu Merkezli Program Tasarımları, eğitim uygulamalarında en yaygın kullanılan tasarım şeklidir. Programın her ögesi bir bütün olarak algılanmakta, konu tasarımı , disiplin tasarımı, geniş alanlı tasarım ve süreç tasarımı olarak ele alınmaktadır. Okullarda uygulanan eğitim programlarının büyük bir çoğunluğu bu tasarım yaklaşımıyla düzenlenmiştir.

Öğrenen Merkezli Program Tasarımları, tüm program tasarımcıları öğreneni ön planda tutar. Bu nedenle 20. yüzyılın başında öğrencinin programın merkezi olduğu ve her konunun ona göre düzenlenmesi gerektiği ortaya çıkmıştır.Öğrenen Merkezli Program Tasarımları, yaşantı merkezli tasarımlar, romantik (radikal) tasarımlar, hümanistik tasarımlar şeklinde ele alınmaktadır.

Sorun Merkezli Program Tasarımları, bu tasarımlar kültürel ve geleneksel değerlerin güçlenmesini sağlamak, ayrıca toplumun halen karşılanmamış ihtiyaçlarına işaret etmesi amacıyla düzenlenmiştir. Kişinin sorunlarını da asla göz ardı etmez. Sorun merkezli tasarımlar öğrencilerin toplumsal sorunları, ihtiyaçları, ilgi ve yetenekleri üzerinde durur. Bu tasarımcılar hayatın gerçek problemlerini ön planda tuttukları için kişinin durumunu da göz önünde bulundurlar. Bu yaklaşımda konu kadar öğrencinin gelişmesi de ön planda tutulur.

Öztürk'e (2004:10-14) göre; program geliştirme yaklaşımları;

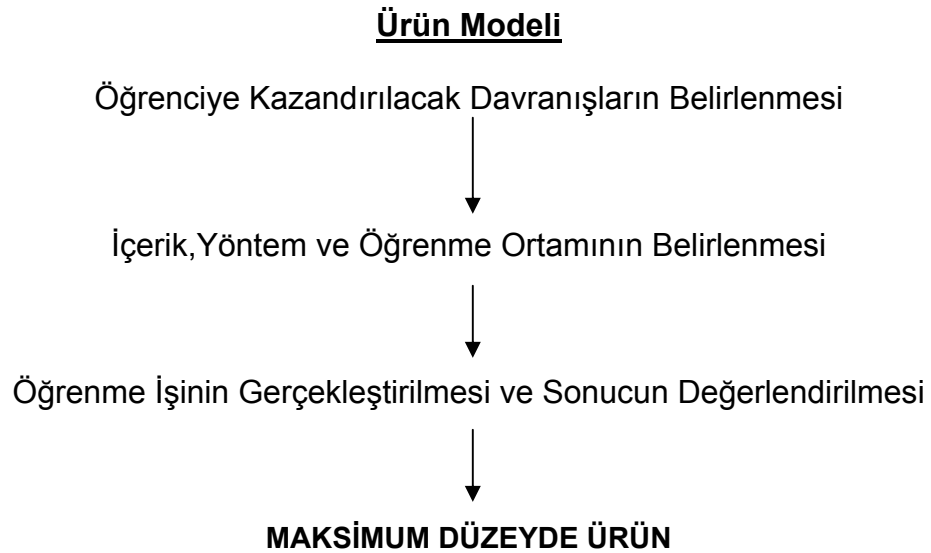
1.Ürün Modeli

2.Süreç Modeli

3.Sistem Yaklaşımı Modeli olarak belirtilmektedir.

Ürün modelinde birinci aşamada; eğitim işi sonunda öğrencinin kazanmasını umduğumuz öğrenci davranışlarının açık ve seçik olarak belirlenmesine ihtiyaç vardır. İkinci aşamada bu davranışların oluşmasına yardım edecek içerik, yöntem ve öğrenme ortamı belirlenir. Üçüncü aşamada

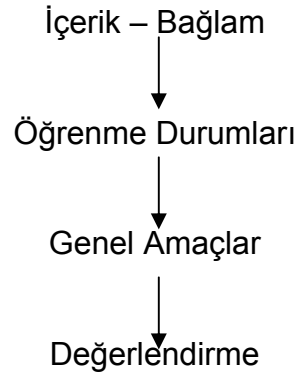
ise; öğrenme işinin gerçekleştirilmesi ve sonucun değerlendirilmesi faaliyetlerini kapsar.

Şekil- 1 Ürün Modeli

Süreç modeli, ürün modeline göre daha karmaşıktır. Bilgi be beceri yönünden öğretmenden çok fazla şeyler bekler. Çok iyi yetişmiş ve tecrübeli öğretmenler bu tür çalışmalarda başarılı olabilir. Süreç modelini uygulama çalışmaları, çok çeşitli öğretim durumlarının geliştirilmesine ve yaratıcı etkinliklerin desteklenmesine olanak sağlar. Bu model geniş maddi olanaklara ve bol zamana gereksinim göstermektedir (Demirel,1995- Fidan, 1996).

Süreç Modeli

Şekil- 2 Süreç Modeli

Sistem yaklaşımı; bilginin hızla artması, iletişim olanaklarının çoğalması, teknolojinin yaygınlaşması eğitimden beklenen beklentileri de değiştirmiştir. Yirmi birinci yüzyılda yetişmiş insan kaynağı uluslar arası pazarda en büyük rekabet unsuru olarak görülmektedir. Üretimde ön plana çıkan insan kaynaklarından ne gibi yeterlikler beklenmektedir ve bu yeterlikler nasıl kazandırılabilir sorularına birçok ülkede cevap aranmaktadır.

Bilgi çağında bireylerin, kazandıkları bilgi ve becerileri uygulayabilme, karar verebilme, sorumluluk alabilme, iletişim kurabilme, ekip halinde çalışabilme gibi yeterliklerini geliştirmeleri gerekli görülmektedir. Bu yeterlikler hem iş hayatına girmek için hazırlanan ve hem de bir üst öğrenime gitmeyi planlayan öğrencilerde aranılan niteliklerdir.

Bu durum daha kapsamlı, planlı, etkili ve verimli öğretim tasarımı ve değerlendirme süreçlerine duyulan ihtiyacı hızla arttırmış bulunmaktadır. Bireyde bir şey yapabilme, karar verebilme, öğrendiklerini uygulayabilme gibi yeterlikler geliştirmeyi amaçlayan öğretimde programın içeriği, geçerliliği kanıtlanmış yeterliklerden geliştirilmekte ve değerlendirmede de bu yeterlikler bir ölçüt olarak kullanılmaktadır. Öğretimin, bireyin ve toplumun gerçek eğitim ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde geliştirilmesini temin etmek amacı ile bugün

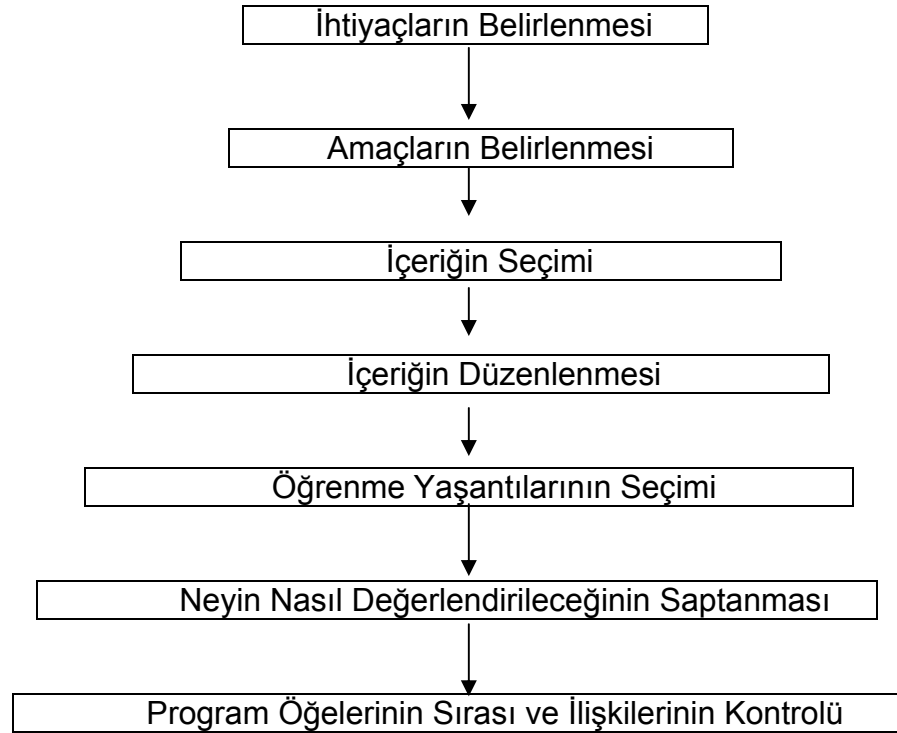
öğretimde sistem yaklaşımı yaygın olarak kullanılmaktadır. Sistem kavramının eğitime uygulanmasının başlıca nedeni, bilginin hızla artması, sosyal ve ekonomik nedenlerle eğitimdeki bugünkü verimliliğin ve etkinliliğin sorgulanmasıdır. Program ve öğretim tasarım sistemi aşağıdaki boyutları kapsamaktadır.

1. Programı planlama,
2. Eğitim ihtiyacını değerlendirme,
3. İçeriği analiz etme,
4. İçeriği seçme ve düzenleme,
5. Öğretim stratejisini belirleme,
6. Öğretim kaynaklarını ve öğretim yöntemlerini geliştirme,
7. Değerlendirme ve geri bildirim sonuçlarına göre gerekli düzenlemeleri gerçekleştirmedir (Doğan,1997:1-2).

Eğitim hizmeti çok yönlü olarak düşünülmelidir. Eğitim hizmetinin içeriğini ve kalitesini etkileyen bir çok faktör vardır. Eğitime bir sistem olarak bakıldığında, her sistem gibi eğitim sistemi de; girdi, süreç, çıktı ve değerlendirme öğelerinden oluşmaktadır. Bu öğelerin herhangi birindeki değişiklik, eksiklik, yanlış işleyiş, sistemin çalışmasını ve elde edilecek ürünün niteliğini etkiler. Çünkü, sistemin tüm öğelerinin işleyişinin bir sonucu olarak bireylere istendik davranışlar belli ölçüde kazandırılabilir (Tan, Erdoğan ,2004:5).

Program geliştirme sürecinde: hazırlanan programların gerek uygulanma aşamasında gerekse uygulamadan sonra elde edilen ölçme sonuçlarından faydalananarak programın eksik ve yetersiz yönleri tespit edilir (Tan, Erdoğan ,2004:16).

Program geliştirmede tümevarım yaklaşımını ele alması nedeniyle ilk olarak Taba modeli şekil- 3 ‘ de gösterilmiştir.

şekil -3 Program Geliştirmede Taba Modeli

Program geliştirme sürecinde; niçin eğitim? neler nasıl öğretilcek? ne kadar öğrenildiğ i nasıl anlaşılacak? Sorularının cevapları karşılanır.

Demirel (2005:5), program geliştirmeyi eğitim programından ayırmak için, “eğitim programının hedef, içerik, öğrenme- öğretim süreci ve değerlendirme öğeleri arasındaki dinamik ilişkiler bütünü” olarak tanımlamaktadır.

Ertürk, program geliştirme sürecini,

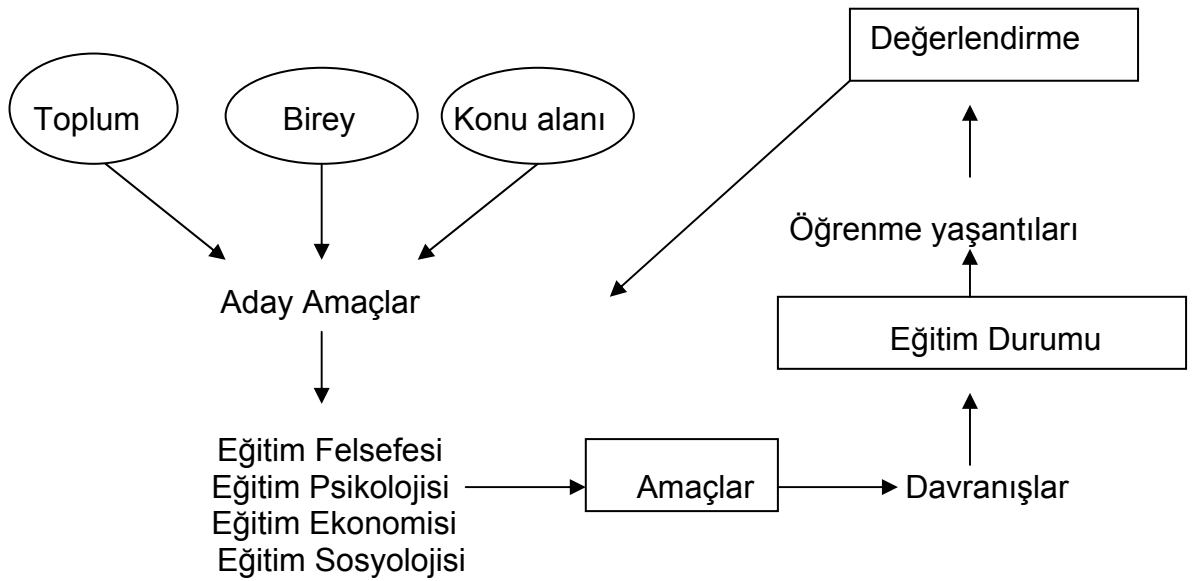
1.Hedeflerin (amaçların) saptanması ve öğrenciye kazandırılacak istendik davranışlara dönüştürölmesi, (niçin eğitim sorusunu cevaplar).

2.Öğrenme yaşantıları ve eğitim durumlarının tasarlanması (neler, nasıl öğretilecek? sorusunu cevaplar).

3. Tasarlanan ve örgütlenen yaşantı ve durumların gerçekleştirilmesi (çevre ayarlaması ya da uygulama).

4. Programın ve uygulamanın, önceden belirlenen hedefleri (amaçları) ve davranışları öğrenciye ne derece kazandırdığının ya da öğrenci davranışlarında istenilen değişimleri oluşturup oluşturmadığının yoklanması ve değerlendirilmesi (ne kadar öğrenildiği, nasıl anlaşılacak sorusunu cevaplar) basamaklarından oluşan bir araştırmalar zinciri olarak açıklamaktadır (Ertürk,1982).

Öztürk (2004:8), hedeflerin saptanması ve program geliştirme sürecini aşağıdaki şemada gösterilmektedir.

Şekil -4 Amaçların Saptanması ve Program Geliştirme Süreci

Öztük'e göre ; program geliştirmede öncelikle amaçlar belirlenirken birinci derecede bireyin özellikleri, toplumun özellikleri ve konu alanının özellikleri incelenmelidir.

“İhtiyaç saptama, program geliştirme çalışmasının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Programın hazırlanması için bir program ihtiyacının ortaya çıkması ve bu ihtiyacın ne olduğunun saptanması lazımdır. İhtiyacın saptanması yapılacak eğitim etkinliklerinin programlanması için de gerekli bilgileri elde etmede yardımcı olmaktadır. İhtiyaç saptama çalışmaları programın hedeflerinin gerçek ihtiyaçları karşılayıp karşılamadığını da ortaya koymada yardımcı olur. Bu yolla ihtiyaç saptama çalışmaları program hedeflerinin yerindeliğini ortaya koymada yardımcı olur.” İhtiyaç saptama araştırmasında şu sorulara cevap aranmalıdır.

1. Toplumun beklenti ve ihtiyaçları nelerdir?
2. Bireyin ihtiyaçları nelerdir?
3. Konu alanı ile ilgili ihtiyaçlar nelerdir?

Eğitim programlarının bireyin ve toplumun ihtiyaçlarına dönük olarak etkili olabilmesi için program hedefleri ile konu alanları arasında tutarlı ilişkiler kurulmalıdır (Demirel,2005:74).

Birey, toplum ve konu alanının özelliklerine göre belirlenen aday amaçlar, eğitim felsefesi, eğitim psikolojisi, eğitim ekonomisi, eğitim sosyolojisi süzgecinden geçerek, bireye kazandırılması düşünülen amaçlar belirlenmektedir.

Eğitim felsefesi eğitimin hedeflerinin seçiminde, hedeflerin topluma, bireye uygunluk derecesinin tayin edilmesini ve hedefler arasındaki tutarlığın kontrol edilmesini sağlar. Eğitim felsefesi eğitimin amaçlarının saptanmasında toplumun özelliklerinin, bireyin ihtiyaçlarının ve konu alanı gerçeklerinin hangi yönlerine ağırlık verileceğinin belirlenmesinde etkin rol oynar (Fidan, Erden:108).

Eğitim psikolojisi, bireyin davranışlarına etki edecek olan değişimleri ve gelişimleri inceler (Özdemir:104). Eğitim psikolojisi, psikolojinin bulgularının bireyin eğitiminde nasıl kullanılacağını araştıran bir psikoloji

dalıdır (Başaran,1982). Özellikle okuldaki öğrenme veriminin artırılmasını amaç tutar. Bundan başka, eğitim olgusunun psikolojik temellerini ortaya koymaya çalışır. Bunun bir bölümü olan “Gelişim Psikolojisi” değişen yaş ile birlikte davranışlarda görülen değişimlerle ilgilenir. “Öğrenme Psikolojisi” ’ de “öğrenme” ve “güdülenme” ile ilgili kavramları inceler (Binbaşioğlu,1995:14).

Bilimsel ve teknik gelişmeler eğitimin sosyal temelleri arasındadır (Hatiboğlu,1993). Eğitim sosyolojisi; eğitim konusunda eğitim üzerinde yoğunlaşarak eğitimcileri, okulları ve diğer eğitsel kurumları toplumsal ve kültürel çerçeveleri içinde anlamaya çalışır. Eğitim ve toplum arasındaki ilişkiler geniş bir biçimde ele alınır (Tezcan,1994:15). Eğitim sosyolojisinin amacı; toplumun yapısına ve beklentilerine uygun bir eğitim sisteminin oluşturulmasına katkıda bulunmaktır.

Eğitim ekonomisi; aday amaçların gösterdiği istendik davranışların kazandırılması için gerekli yatırımlar masrafı ile o davranışın sağlayacağı faydaları karşılaştırarak inceler. Çok faydalı bir davranışın gerektirdiği yatırımın nasıl karşılanacağını gösterir (Ertürk,1982).

Bireyin yetiştirilmesi düşünülen konu alanı ile ilgili olarak yeterli bir program oluşturulmak isteniyorsa, konu uzmanlarının birleşerek koordineli bir şekilde çalışmaları gerekmektedir. Çalışma gurubunun içerisinde sürekli ve ara sıra katılan üyeler bulunmaktadır. Bunlar;

Sürekli üyeler;

-Program geliştirme uzmanı

-Konu- alanı uzmanı

-Ölçme –değerlendirme uzmanı

-Konu alanı (ders) öğretmeni veya öğretmenleri

Ara sıra katılan danışman üyeler;

-Eğitim felsefecisi

-Eğitim psikoloğu

- Eğitim ekonomisti
- Eğitim planlamacısı
- Eğitim sosyoloğudur (Öztürk,2004:10).

“ Program geliştirme süreçlerinde ikinci önemli aşama, amaçlara uygun içerik ve etkinliklerin seçimidir. Eğitimin dört ana ögesi olan, “Öğrenci – öğretmen – çevre- içerik” arasında üzerinde en az durulan unsur içeriktir. Günümüzde içeriğin seçimi, yapısı ve içeriğe ilişkin kavramlar üzerinde araştırmalara daha çok önem verilmektedir. Eğitim programlarında içerik, “eğitim amaçlarının gerçekleşmesi için yararlanılan bir kaynaktır.” (Varış,1996:114).

“Programın içeriği belirlenirken konunun, alanın veya mesleğin analiz edilmesi gerekir. Bireyin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda bir meslek veya görev için verimli olarak hazırlanabilmesi ve bunu sağlayacak bir programın geliştirilebilmesi için analizin yapılması çok önemlidir. Bir alan, konu ve mesleğin analizi, içeriğin bilimsel olarak belirlenmesine yardım eder.” (Doğan, 1997:153). Oluşturulması düşünülen içeriğin belirlenmesinde analiz önemli görülmektedir. Güvenli ve kapsamlı bir analiz sonucunda, bireye kazandırılması düşünülen hedeflere ulaşabilmek için gerekli içerik oluşturulabilir.

Ne Öğretelim ? sorusunun cevabı olan içeriğin seçiminde dikkat edilmesi gereken ölçütler;

- a. Geçerlilik ve güvenilirlik
 - b. Bilimsellik
 - c. Öğrenci ilgi ve ihtiyaçlarını karşılama
 - d. Faydalılık
 - e. Öğrenebilirlik
 - f. Sosyal gerçeklerle tutarlılık olarak sıralanmaktadır
- (Küçükahmet,2003:19).

İçerik oluşturulurken, bireyin topluma uyumu için gerekli geleneksel konulara yer verilmesinin yanı sıra, kişinin teknolojik ve bilimsel gelişmelere paralel olarak geliştirilmesine özen gösterilmelidir.

Bir içerik; hedef davranışlarla tutarlı, çağdaş, bilimsel, sanatsal ve felsefi bilgiyle donanık , öğrencinin hazırbulunuşluluk düzeyine uygun somuttan soyuta, basitten karmaşığa, kolaydan zora ve birbirinin önkoşulu, bilinenden bilinmeyene, kendi içinde mantıklı bir tutarlılığı olacak şekilde düzenlenmelidir. Ayrıca içeriğin “soyutlama, düzey, şema, vardama, materyal örgütleme, alıştırma (soru), görsel düzen, değişik öğrenme- öğretme etkinlikleri ve içerik” ilkelerine uyması da gerekmektedir (Sönmez,2001:108).

Amaçların gösterdiği istendik davranışları öğrenciye kazandırmak için, neler, nasıl, nerede, ne zaman öğretilecek? bu soruların cevaplandırılması eğitim durumlarını göstermektedir. Öğrenciyi etkileyen iç ve dış koşullar düşünüldüğünde geçerli öğrenmeyi sağlayıcı yaşantıların planlanıp gerçekleştirilmesi öğretmen açısından öğretme, öğrenci açısından öğrenme etkinliğidir (Öztürk, 2004).

Ertürk’e göre, yetişek geliştirmenin son ve tamamlayıcı halkası değerlendirmedir. Değerlendirme sonuçları program geliştirme uzmanlarına devam, gözden geçirme ya da yeni bir aşamaya geçme konusunda bilgi vermektedir. Programın uygulanması sonucunda, yetersiz kalan ya da ters işleyen öğelerin olup olmadığı; varsa aksaklıkların programın hangi öğelerinden kaynaklandığını belirlemek ve gerekli düzeltmeleri yapmak amacıyla programın değerlendirilmesi gerekmektedir (Demirel, 2005).

Mesleki ve teknik eğitimin amacı, ferde iş piyasasında geçerliliği olan bir işe girebilmesi ve bu işte ilerleyebilmesi için gerekli olan temel davranışları kazandırmaktır. Ferde iş için gerekli olan davranışları kazandırabilmek, işin sistematik analizini gerektirir. İşin analizi, mesleki ve

teknik eğitimle ferde kazandırılacak davranışları belirlemede en güvenilir yaklaşımdır. Mesleki ve teknik eğitimin verimli olabilmesi iş ile ferd arasındaki uyuma bağlıdır.

Mesleki ve teknik eğitim programlarının tespitinde ferdin iş hayatındaki belirli görevleri yapabilmesi için gerekli olan temel davranışlar esas alınır. Bilimde ve teknolojiadaki gelişmeler işe giderek daha karmaşık bir nitelik kazandırmaktadır. Temel amacı ferdi iş hayatında geçerliliği olan bir işe hazırlamak olan mesleki ve teknik eğitimde, eğitim programlarının bilim ve teknolojiadaki gelişmelere göre sürekli olarak geliştirilmesi gerekir (Sezgin, 1989:1-8).

“Sağlam kafa, sağlam vücutta bulunur.”

(M. Kemal Atatürk) ve,

“Vücudumuz bizim en kutsal tapınağımızdır.

Ona iyi bakmak bizim en kutsal görevimizdir! “ (Kocamaz,2005), diyen hocamızın sözü vücut bakımına gereken önemin verilmesini vurgulamaktadır. Ülkemizde modern vücut bakım uygulamalarının Mesleki Eğitimiyle ilgili boşluklar bulunmaktadır.

Güncel yaşamın her alanını kaplamış olan teknoloji beraberinde iş yaşamının o dayanılmaz, stres dolu yoğunluğunu da kişilere yüklemektedir. Gün boyunca yorulan, bunalan yaşamın can sıkıcı yoğunluğundan kurtulmak isteyen kişiler geçmişte olduğu gibi günümüzde de wellness ve spa bakımlarını bilinçli olarak olmasa da kullanmaktadırlar.

Günlük yaşamda bireylerin kendilerini rahatlatmak için yapmış oldukları banyo, şifa bulmak amacıyla gittikleri kaplıcalar, omuzları ağrıdığı anda yaptıkları ovma hareketleri, içtikleri bitki çayları, dinlenmek için yaptıkları yürüyüşler aslında kişilerin farkında olmadan yaptığı birer wellness & spa bakımlarıdır.

Dünyanın bir çok ülkesi bugün bu birbiriyle bağlantılı iki bakım kavramını kültürlerine göre uygulamaktadırlar. Wellness ve spa bakımları sadece sağlık için değil estetik-güzellik, rahatlamak, dinlenmek, turistik, kültürel ve toplumsal yönleri olan kompleks doğada bir gelenek olarak varlığını devam ettirmektedir. (Karagülle, 2002) Güney, Orta ve Doğu Avrupa, Asya (Orta Doğu, Japonya, Çin, Türk Cumhuriyetleri), Amerika Birleşik Devletleri, Arjantin, Belçika, Almanya, Avusturya, İsviçre, Kanada, Fransa, İtalya, İsrail, Fas, Tunus ve daha bir çok dünya ülkesi insanı bugün bu bakımları sağlık hizmetleri kapsamında veya kişisel olanakları dahilinde kullanmaktadır. Belçika'daki ve Almanya'daki kaplıca merkezleri de örnek olarak verilebilir. Orta Doğu ülkeleri için doğa ve doğal hayat bir yaşam felsefesidir.

Dünya tarihinin en eski uygarlıkları olarak kabul edilen Roma ve Yunan uygarlıkları wellness ve spa bakımlarının temelini atıldığı uygarlıklardır. Yerleşik düzenin öncüleri olmaları, jeopolitik yerleşim yeri olarak bakıldığında deniz ve yer altı su kaynaklarının bol olduğu yerlerde olmaları dolayısıyla banyo kültürüyle başlayan vücut bakımlarının öncüleri kabul edilmektedirler. Eski Romalılarda su kenarında müzik çalanlar, hamamlarda ayrıntılı kütüphanelerin bulunduğu, suyun bu rahatlatıcı etkisi içinde kitap okuyup, rahatlayan, gevşeyen insanların sabah gelip akşam çıktıkları bilinmektedir. Özellikle Akdeniz'e kıyısında bulunan bir çok ülke insanı bu bakımları bilinçli veya gelenekleri doğrultusunda kullanmışlardır. Aristoteles zamanında Lut gölünün şifaları üzerine yazıtlar bulunmaktadır. Bizans imparatoru Neon'un altın kaplı havuzlarda deniz suyunu kullanarak dinlendiği bilinmektedir. Erken dönemlerde insanoğlu dünyamızın yer altı kaynaklarına sahip pek çok farklı bölgesinde suyun bazen kokusundan, bazen de renginden dolayı onu özel kılmışlardır. Suyun faydalarını deneme yanılma yolu ile bulmuşlar, içerek, sürerek veya yıkanarak suyun şifasını bir yaşam felsefesi haline getirmişlerdir.

Türk tarihine bakıldığında Türklerin göçebe hayat sürmeleri onları yerleşik hayatın kültüründen uzaklaştırmıştır. Selçuklu ve Osmanlı İmparatorluğu ile birlikte Anadolu'ya yerleşen Türklerde, diğer ülkelerde olduğu gibi kendi kültürleri ve bazı kültürlerin etkisinde kalarak kendileriyle özdeşleşen bir kültür ortaya çıkarmışlardır. Binlerce uygarlığın geçtiği rivayet edilen Anadolu toprakları üç tarafının denizlerle çevrili olması, yer altı suları, ormanları, tarihi ve turistik yerleri bakımından oldukça zengin bir doğa güzelliğine sahiptir. Osmanlılarla birlikte yerleşik hayata geçen Türklerle hamam kültürü özdeşleşerek gelenek haline gelmiştir. Osmanlı İmparatorluğu döneminde yapılan hastahanelerde “sel-sebil” denilen havuzlar hastaların psikolojik tedavi ve rahatlamalarında kullanılmıştır. Yeraltı sularının fazla olması kaplıca merkezlerinin kurulmasına olanak vermektedir. Geçmişte olduğu gibi günümüzde de insanlar genellikle şifa bulmak amacıyla bu kaplıcalara gitmektedir.

Doğanın bizlere sunduğu doğal hayat ve kaplıcalarla başlayan, kompleks merkezlerle güncelliğini koruyan, bugün sadece hastalıkların tedavisinde kullanımanın yanı sıra estetik ve güzelliğin korunmasında da wellness & spa bakımları kullanılmaktadır. Yeraltı ve deniz suyundan faydalanmak, insanları rahatlatmak, dinlendirmek, yorucu yaşamın stresinden uzaklaştırmak ve estetik-güzellik amacıyla yararlanılan Wellness & spa bakımları bugün Dünya insanını ve birçok kozmetik sektörünü peşinden koşturmaktadır.

Kozmetoloji dünyasında giderek artan wellness&spa popülaritesi, kozmetik endüstrisinin piyasada vücut bakımı için kullanılan preparatlara daha çok önem vermesini sağlamaktadır. Turizm cenneti olan ülkemizde otellerinde yeni gözdesi bu bakımlardır, bünyelerinde kurmuş oldukları vücut bakımı üniteleri ile müşterilerine hizmet vermektedirler. T.C Turizm Bakanlığı internet sitesinden 24 / 10 / 2005 tarihinde alınan istatistiksel verilere göre 2005 yılının ilk 9 ayı boyunca Türkiye sınırları içerisine 17.100.617 turist giriş yapmıştır. Bu oran yıl boyunca daha büyük rakamlara ulaşabilmektedir. Tarihi

ve doğal güzellikleriyle Türkiye, turistler için vazgeçilmez ülkeler arasında yer alırken, turizm faaliyetleri için bu bakım uygulamaları büyük bir potansiyel kaynaktır (<http://www.turizm.bakanligi.gov.tr>, 24/10/2005).

TABLO- 1 2003-2005 Yıllarında Türkiye'ye Gelen Turist Sayısı

	2003	2004	2005
Ocak	363982	533694	700469
Şubat	481252	607854	696639
Mart	499663	784107	1.107.348
Nisan	669288	1.104.270	1.348.264
Mayıs	1.146.309	1.799.130	2.302.959
Haziran	1.510.951	1.898.435	2.402.912
Temmuz	2.130.949	2.591.140	3.178.676
Ağustos	2.275.055	2.492.794	2.862.160
Eylül	1.874.329	2.125.025	2.502.190
Ekim	1.657.726	1.842.277	
Kasım	776181	948815	
Aralık	643872	789367	
9 Aylık Toplam	10.951.779	13.936.449	17.100.617
12 Aylık Toplam	14.029.558	17.516.908	

1.1. Bitkilerin Estetik- Güzellik Bakımlarında Kullanımı

1.1.1 Aromaterapi

Bitkisel öz yağların kişinin fiziksel, duygusal ve ruhsal sağlığı ve güzelliği için bedene en etkin uygulama yöntemi masaj ile uygulanmasıdır (Miller, 2001).

Aromaterapi yıllardır estetik ve güzellik amacıyla kullanılan temeli bitkisel tedaviye (Fitoterapi) dayanan bir yöntemdir.

Ruh, beden , zihin bakımı ve bütünlük etkisi sağlayan doğal bir yöntemdir.

Aromaterapi çok eskilere dayanan bir tedavi yöntemi olarak kullanılmakla birlikte temeli Çin ve Hindistan uygarlığına dayanmaktadır.

Mısırlılar aromatik yağları mumyalamada ve ayinlerde kullanmışlardır. Aromaterapi Mısır uygarlığından Yunan uygarlığına oradan da tüm dünyaya yayılmıştır.

Araştırmalar sonucunda, yağların kuvvetli iyileştirici, mikrop öldürücü ve hızlı hücre yenileyici etkilerinin olduğu ve yağların deri yoluyla kan dolaşımını, lenfatik sisteme ara sıvı yoluyla (extra cellular liquid) iletildiği bilinmektedir.

Aromaterapide çeşitli yöntemlerle elde edilen bitki ve meyve öz suları cilt ve vücut güzelliğinin korunmasında kullanılmaktadır. Bitki özleri yağlarında bulunmaktadır.

1.1.2 Aromaterapi Uygulama Yöntemleri

1.Masaj yoluyla: Kan dolaşımını hızlandırarak aromatik özlerin hücrelere ulaşmasını kolaylaştırmaktadır.

2.Kompres yoluyla:Su içerisine damlatılan birkaç damla ile sargı bezine alınan karışım istenen bölgeye uygulanmaktadır.

3.Teneffüs\ Buğu yoluyla: Kaynar su içerisine damlatılan aromatik yağın nefesle çekilmesi ile uygulanmaktadır.

4.Banyo yoluyla: Banyo suyuna damlatılan aromatik yağın nefesle alınması, sıcaklığın etkisiyle açılan gözeneklerden alınması veya dinlenme şeklinde uygulanmaktadır (Sökmen,2004).

1.1.3 Aromatik Yağlar ve Esanslar

M.Ö. 4500'lerden kalma Papirüs kayıtları balsam, parfümlü yağlar, kokulu ağaç kabukları ve reçinelerin kullanıldığını ve aromatik sirke, şarap ve bira üretildiğini söylemektedir (Köşlü, 1996).

Bitkisel öz yağlar, özellikle aromatik (kokulu) bitkilerin buhar, damıtma yoluyla elde edilen konsantre yağ özleridir. Bitkisel yağ özleri günlük yaşamda kullanılanların aksine, cilt tarafından emilmekte ve çok güçlü etkileri bulunmaktadır.

Bitkisel yağlar direk cilt üzerine uygulanmak için çok yoğun olduklarından yardımcı yağlarla yumuşatılmalıdırlar.

Adaçayı, lavanta, ylang ylang, papatya ingiliz nanesi, gül, biberiye, sandal ağacı ana aroma yağlarıdır. Yüz ve vücut için susam yağı,jojoba yağı, havuç yağı, hawaii ceviz yağı, sarısabır yağı, çayırnergisi, buğdayözü yağı kullanılmaktadır.

Esans yağları imalatlarında çözücü kullanılmadığı için aromatik bitkisel malzemelerin en saf biçimi olarak kabul edilmektedirler.

1.1.4 Bitkisel Ürünlerin Kozmetik Kullanımları

Bitkisel ürünlerin hastalıkları iyileştirmesinin yanı sıra,rahatlama ve vücut güzelliğinin korunmasında da kullanılmaktadırlar. Bitkisel ürün ve uygulamalarının doğal olarak iyileştirici etkilerinin geçmişten günümüze kullanılması, gelişen teknoloji ile birlikte kozmetik ürünlere ilave edilmesini sağlamıştır. Bugün kozmetoloji dünyası ve kozmetik endüstrisi doğal yaşama olan geri dönüşün artmasıyla da bitkisel ürünlere ağırlık vermeye başlamıştır, ayrıca bitkisel ürünlerin karışımda diğer bileşenlere göre daha ucuz olduğu da bilinmektedir.

Bitkisel ürünler krem, losyon, parfüm v.b birçok karışıma ilave edilmektedirler.

1.1.5 Bitkisel Ürünlerin Kozmetik Etkileri

Bitkisel ürünlerin tamamen doğadan olması, kimyasal ürünlere göre zararlı etkilerinin daha hafif ve kozmetik ürün maliyetlerinin az olması kullanımlarını yaygınlaştırmaktadır.

Bitkisel ürünlerin etki alanları;

- 1.Akne\Sivilce
- 2.Kesik ve yaralar
- 3.Lekeler
- 4.Güneş yanıkları
- 5.Çatlaklar
- 6.Kırıksıklıklar
- 7.Çil

8.Selülit

9.Sarkmalar

10.Saç dökülmeleri etkilerinden birkaçı olarak sayılabilir.

Bitkisel uçucu yağlar bitkilerin hormonu gibidir. Aromatik yağların dengeleyici etkisi de bu özelliğinden kaynaklanmaktadır. İnsan vücudundaki hormonlar vücuda dıştan veya içten herhangi yanlış bir etki olduğunda az veya çok çalışarak dengeyi sağlarlar. Bazı önemli hormonlar uçucu yağlarda bulunmaktadır.

Aromaterapinin fizyolojik etkilerinin yanı sıra psikolojik etkileri de bulunmaktadır. Özellikle güzel kokuları insan psikolojisi üzerinde iyileştirici ve yatıştırıcı etkileri bulunmaktadır (Eko-derm).

1.2 Estetik-Güzellikte Su ve Suyla Gelen Bakımlar

1.2.1 Thalasso Terapi ve Uygulama Yöntemleri

Deniz ve ikliminin kür tarzında uygulanmasıdır. Eski Yunanca'da "Thalasso" "deniz" , "Terapi" "tedavi" anlamına gelmektedir. Deniz suyunun, çamurunun, yosunun ve havasının bilinçli uzmanların kontrolü altında vücudun belirli bölgelerine uygulanmasıdır. Deniz suyu kan plazması gibi 104 ana element ve mineral içermektedir. İnsan derisinin geçirgenlik özelliğinden dolayı bu yararlı elementler vücuda girebilmektedirler.19.yy'da Prof. Quinton deniz suyunun kan plazması ile aynı özellik ve bileşime sahip olduğunu keşfedip köpeğine bir deney uygulamıştır. Köpeğinin kanının büyük bir bölümünü çekip yerine deniz suyu enjekte etmiş ve yaşadığını göstermiştir.

Deniz suyu ve kan plazması fizyolojik olarak eşittir. Deniz suyu ve yosunların cilde çok hızlı nüfus etmesi ve iyi sonuç vermesinin sebebi, vücudun deniz suyunu kabul edip uyum göstermesidir (Orgönül,2004).

Etkileri:

- 1.Yorgunluk ve stresi tedavi eder
- 2.Yaşlanmayı geciktirir
- 3.Vücut dokularını yeniler ve gençleştirir

4.Zayıflamaya yardımcı olur ve kalıcı zayıflama sağlar.

İnsanlar çok eski çağlardan bu yana deniz suyunun vücut güzelliği için olumlu etkilerinin olduğuna inanmaktadırlar. Eski Yunanlılar deniz suyunun vücuttaki kötü huylu tümörleri temizlediğine ve sinirleri rahatlattığına inanırlarken Roma imparatoru Augustus hastalıklardan korunmak amacıyla banyo yapıyordu. Dünyanın kainatın geçmiş ve geleceğin en güzel ve bakımlı kadınları olarak tarihe adını yazdıran Klopatria ve Nefertiti 'nin yapmış oldukları vücut bakımları halen gizemini ve önemini korumaktadır. 18.yy'da deniz suyunun faydalarının yanı sıra termal banyolarda gittikçe önem kazanmıştır. Thalassoterapi merkezleri ilk olarak Fransada kurulmuştur. Fransa'nın ikliminden dolayı suyu ısıtıp yarar sağladıkları bilinmektedir.Su ile tedaviler termal merkezlerle başlamıştır. Termal tedavide doğal sıcak sular kullanılırken thalassoterapide deniz suyu kullanılmaktadır. Ancak unutulmamalıdır ki Thalassoterapi merkezleri bir hastane havasında olmayıp, uzun süren ve aşırı stres sonucunda yorgun düşen, kendini kötü hisseden bireylerin rahatlamak için başvurdukları bir merkezdir. Deniz suyunun kullanımının eskilere dayanmasına rağmen merkez olarak şu andaki dizaynı Fransızlara dayanmaktadır.

Uygulanan yöntemlerin kompleks bir yapıda bir arada kullanıldığının en güzel örneklerinden biri aromatik bitkilerin (kök halıcan, kabuk tarçın, safran zerdeçal, zencefil,bahar, karanfil) thalasso terapi merkezlerinde kullanılmasıdır (Küçük,2004).

1.2.2 Balneoterapi ve Uygulama Yöntemleri

Balneoterapi ve uygulamalarının daha iyi anlaşılması amacıyla bazı kavramlar aşağıda verilmiştir.

Kaynarca:Maden suyunun yer yüzüne çıktığı kaynağa denilmektedir (Çağatay,2002:31).

Kaplıca: Kaynarcanın üzerine hamam yapılması nedeniyle türetilen “kaplı ılıca” terimidir.Mineralize termal suların ve bunlara ait çamurların; banyo, içme, solunum yolu ile kullanılması, ayrıca fizik tedavi, rehabilitasyon

v.b tedaviler ile kür uygulamalarının hekim denetiminde yapıldığı tesisler (Uçan,1997).

Termomineral su:Litresinde çözünmüş olarak en az 1gr mineral madde içeren ve sıcaklığı 20 C'den yüksek olan sulardır.

Kaplıca Tedavisi:“Doğal balneolojik etkenlerle, bu etkelerin bulunduğu yerlerde (kaplıcalar, içmeler, kür merkezleri) yapılan balneoterapi uygulamaları genel olarak “kaplıca tedavisi” kavramı ile ifade edilir. Kaplıca tedavisinde hastalar kaplıcada belirli süre kalarak o kaplıcaya özgü balneoterapi olanakları çerçevesinde kür tarzında tedavi görürler. Başka bir deyişle “kaplıca tedavisi kür tarzında uygulanır.” (Karagülle,2002).

Kaplıca Suları: Kaplıca tedavisinde kullanılan termal, mineralli, ve termomineralli suları (Sağlık Bakanlığı Kaplıcalar Yönetmeliği, 24 Temmuz 2001,sayı:24472).

Balneoterapi:

1-“Termomineral sular,peloidler ve gazlar gibi doğal tedavi unsurlarının banyo,içme ve inhalasyon (soluma) yöntemleri ile kür tarzında tedavi amaçlı kullanımı”(Karagülle,2002).

2- “ Doğal yer altı kaynaklı sıcak mineralli suların,gazların ve peloidlerin, yöntem ve dozları ayrıntılı bir biçimde belirlenmiş, banyo, içme ve inhalasyon (solunum) uygulamaları şeklinde, seri halinde düzenli aralıklarla tekrarlanarak kullanılmasıyla, belirli bir zaman aralığında ve kür tarzında gerçekleştirilen bir uyari-uyum tedavisi.” (Evcı,2003).

3- “Termal ve mineralli sular, gazlar, peloidler ve iklimatik faktörlerin banyo uygulamaları, içme kürleri ve buharını soluma uygulamaları şeklinde tedavi unsuru ve aracı olarak kullanıldığı yöntemlerin tümüne verilen isim.” (Uçan,1997).

4-“Termomineral sular, peloidler ve gazlar gibi doğal tedavi unsurlarının banyo, içme ve inhalasyon(solunum) yöntemleri ile kür tarzında tedavi amaçlı kullanımı” (Miller,2001).

Balneoloji:

Balneoloji'nin sözcük anlamı “banyo bilimidir”

“Toprak, su(deniz) ve iklim kaynaklı doğal iyileştirici(terapötik) etkenleri inceleyen bilim.”(Evcı,2003).

“Tıpta tedavi amaçlı kullanılan jeolojik, hidrolojik ve klimatolojik doğal faktörleri(balneolojik kaynakları) inceleyen bilim dalı”(Miller,2001).

Karagülle'ye göre balneoterapi yöntemleri;

1.Banyolar

2.İçme Kürleri

3.İnhalasyon(solunum) uygulamaları olarak sınıflandırılmış,

Balıkesir Valiliği İl Sağlık Müdürlüğüne ise;

1- Banyo kürleri

2- İçme kürleri

3- Çamur kürleri

4- Buhar kürleri

5- Gargara,sprey v.b uygulamalar şeklinde sınıflandırılmıştır.

Bu yöntemlerin tek başına yada kombinasyonları kullanılmaktadır.

1-Banyo kürleri: Vücut ısısına yakın (35-38derecede) maden suları ile yapılan tedavi şeklidir. Minerallerin 37-38 derecede banyo, 28-30 derecede egzersiz havuzlarında kullanılması ile çeşitli hastalıklarda kullanılmaktadır. Banyo kürü uygulamalarında, banyo suyu ısı 40 dereceyi geçmemelidir. Kükürtlü su banyolarının antiinflamatuvar, derideki langerhans hücrelerinin supresyonu, serbest oksijen radikallerini inaktivasyonu

2-İçme kürleri: Maden suları minerallerin özelliğine göre içilerek tedavide kullanılmaktadır

3-Çamur kürleri: Maden suları ile yıllarca ıslanarak çamur haline gelmiş kaplıca toprağı, o suyun içerdiği mineral maddelere doymuştur.

Tedavi amacı ile çamur vücuda sürülebilir veya içine girilebilir. Çamurda belirlenmiş olan kimyasal maddeler derideki gözenekler yolu ile vücuda girer.

4-Buhar kürleri:Sıcaklıkları vücut ısısının üzerinde olan maden sularının buharından yararlanılmaktadır. Buhar solunarak yada deri yolu ile alınır.

5-Gargara,spray v.b uygulamalar: Solunum ile ilgili rahatsızlıkların tedavisinde kullanılır.

Kaplıca suları bileşimlerine göre,

1-Bikarbonatlı sular

2-Sülfatlı sular

3-Kükürtlü sular

4-Sülfatlı sular

5-Tuzlu sular

6-Karbondioksitli sular

7-Arsenikli sular

8-İyotlu sular

9-Demirli sular

10-Karışık sular

11-Radonlu sular

12-Tuzlalar

13-Florlu sular

14-Akratothermal sular

15-Akratopegal sular

16-Kalsiyumlu sular

17-Magnezyumlu sular

18-Sodyumlu sular olarak sınıflandırılmaktadır(Çağatay,2002).

TABLO- 2 Balneoterapi içme kürlerinde kullanılan sular aşağıda sunulmuştur.

Sülfatlı sular	Litrelerinde en az 1200mg SO_4^{-2} içerirler
Bikarbonatlı sular	Litrelerinde en az 1300 mg HCO_3 içerirler
Kalsiyumlu sular	Litrelerinde en az 500 mg Ca^{+2} içerirler
Magnezyumlu sular	Litrelerinde en az 150 mg Mg^{+2} içerirler
Sodyumlu sular	Litrelerinde en az 500 mg Na^+ içerirler
Klorürlü sular	Minimum konsantrasyonları henüz belirlenmemiştir

1.2.3 Bitki Banyoları

Bitkilerin liflerinde etken madde olarak iyot bulunmaktadır.Bitki ve suların iyileştirici etkisi bitki banyolarında birleşmektedir. Bitkisel ürün ve uygulamalarının damar genişlemesi etkisi sayesinde dolaşım düzenlenmekte, zararlı maddelerin vücuttan atılması kolaylaştırılmaktadır.Termal suda hazırlanan bitki banyoları birçok hastalıklara iyi gelmekte kişiler üzerinde antienflamatuar etki sağlanmaktadır. Ayrıca deri hastalıklarına iyi geldiği gibi, cilt güzelliği,canlılığı, yumuşaklığının korunmasının yanı sıra “ güzel kokulu bir tene de sahip olunmaktadır.

1.2.4 Hidroterapi ve Uygulama Yöntemleri

1- “İngiliz ve Amerikan tıbbında su içi egzersiz uygulamalarını anlatır.” (Evci,2003).

2- “Her birey için özel olarak düzenlenen, eğitilmiş kalifiye personelin gözetiminde ve ideal olarak amaca uygun inşa edilmiş havuzlarda gerçekleştirilen, nöromüsküler-skletal fonksiyonları geliştirme-iyileştirme amaçlı bir havuz tedavi programıdır.” (Karagülle,2002).

3- “Maden suyunun ağız yoluyla alınması,suda yıkanılması ve başka tedavilerin su içinde uygulanması olarak tanımlanmaktadır.”(Sağlık Bakanlığı Kaplıcalar Yönetmeliği, 24 Temmuz 2001,sayı:24472).

Suya dokunmak, su ile temas halinde olmak bağışıklık sistemini uyarmakta, stres karşıtı hormonların üretimini hızlandırmaktadır. Hidroterapi kan dolaşımını ve metabolizmayı hızlandırmaktadır.

Estetik-Güzellikte kullanılan hidroterapi yöntemleri;

- 1.Hidromasaj havuzu
- 2.Afüzyon duş
- 3.Jet duş
- 4.Jakuzi
- 5.Girdap banyo
- 6.Aromatik buhar banyosu
- 7.Knap terapi
- 8.Vapozon- buhar kürü
- 9.Buhar banyosu (Pine Beach Otel Tanıtım Kataloğu)

Andrew Stanway' göre hidro terapi yöntemleri;

1.Hortumla basınçlı su tedavisi; genellikle deniz suyu, 5-10 metre mesafeden, çok yüksek bir basınçla hortum vasıtasıyla kişinin üstüne tutulmaktadır.

2.Tuzla ovma; tüm vücudu tuzla ovulan kişiye 1-1,5 metreden normal basınç ile soğuk su tutulmaktadır.

3.Küvet banyosu; yan yana konan iki küvetten birisi sıcak, diğeri soğuk su ile doldurulur,kişi önce sıcak su dolu küvete yatıp ayaklarını dışarıdaki soğuk su dolu küvete uzatır. Bu sistem bir çok defa uygulanmakta ve kan dolaşımını hızlanması sağlanmaktadır.

4.Epsom tuz banyosu olarak sınıflandırılmıştır.; kişi üzerinde önemli ölçüde terleme sağlayan bir metottur.Tahammül edeceği sıcaklıktaki

su ile dolu küvete 2,5-3,5 kg magnezyum sülfat katılmakta ve sürekli olarak sıcak su ilave edilmektedir. Bekleme süresinin sonunda küvetten çıkan kişiye zindelik verici bir başka metot olarak ince delikli fiskiyeler den sıcak soğuk su tutulmaktadır (Sağlık Bakanlığı Kaplıcalar Yönetmeliği, 24 Temmuz 2001,sayı:24472).

1.3 Doğal Yöntemlerle Peeling ve Sıkılaştırıcı, İnceltici Bakımlar

1.3.1 Yosun ve Vücut Bakım Uygulamaları

Yosun ürünleri Fransa, İsrail ve İtalya'dan getirilmektedir. Deniz suyu 104 çeşit oligo elementi içerisinde barındırmaktadır, 35000 çeşit yosununu da bu mineral hazinesi ile beslemektedir.Yosunlar bulundukları yere göre farklılıklar göstermektedirler, buna göre kırmızı, kahverengi,yeşil ve zehirli mavi yosunlar olarak bulunmaktadırlar. Yosunlar içerdikleri bol miktarlardaki vitaminler ve mineraller sayesinde vücudun estetik ve güzelliğini kazanmasında uygulama olarak etkili olmaktadır.

Ekolojik dengenin bozulması(hava ve çevre kirliliği) toprak kökenli bitkilerin büyüme ve yararlılığını olumsuz etkilemiştir. Bu sebeple kozmetik ve tıp dünyası yeni araştırmalara yönelmiş ve yosun yaralı etkileri nedeniyle sağlık ve estetik sektöründe kullanılmaya başlanmıştır.Yosun gerçek bir biyolojik süngerdir.İçerisinde vitaminler, mineraller ve oligo elementler bulunmaktadır. Mineraller, tuz ve oligo. elementler organizma da meydana gelen tüm reaksiyonları başlatan elementlerdir.Kemiklere kalsiyum yüklemesi, sinir impulslarının iletilmesi ve kanın pıhtılaşması gibi faydaları bulunmaktadır. Isı sayesinde kişi terleyince vücuttaki toksinler dışarı atılırken yosun içerisindeki mineral ve vitaminler içeriye alınmaktadır.Yosunlar doğal vitamin deposu olarak B-C-A vitaminlerini içermektedir. Yosunlar antibiyotik ve bakteristatik etki göstermektedirler. 1kg yosun içerisindeki mineral miktarı 10.000 litre deniz suyundaki mineral miktarına eşit şekilde konsantre halde bulunmaktadır([http\www.renks.com](http://www.renks.com)).

Yosun uygulamasında gözeneklerinin açılması için vücut buhara verilmekte, buhar verildikten sonra yosun sürülmektedir, bekleme süresinin sonunda yosun çeşitli su bakımları ile vücuttan uzaklaştırılmaktadır.

1.3.2 Çamur ve Vücut Bakım Uygulamaları

Fangoterapi, Peloidterapi:Çamur ile terapi

Doğal jeolojik veya biyolojik olaylar sonucu oluşan inorganik maddelerdir. Doğada ince partiküller halinde bulunabilirler veya bazı ön hazırlık işlemleri ile bu hale getirilerek balneoterapi pratiğinde çamur banyoları veya çamur paketleri şeklinde kullanılırlar. Doğal olarak su içerebilirler yada kuru olabilirler. Banyo ve paket uygulamaları şeklinde kullanım öncesi yeterli miktarda düz veya termomineral su ile karıştırılarak uygun yoğunluk ve sıcaklığa getirilirler. Termomineral sularda olduğu gibi, peloidlerin de insan organizması üzerindeki tedavi edici etkileri kanıtlanmış olmalıdır. Peloidler nitelik ve bileşimlerine göre farklılıklar gösterirler. Alman Kaplıcalar Birliği'nce geçerli kabul edilen sınıflandırma aşağıda sunulmuştur (Evci,2003).

TABLO-3 Peloid tipleri ve jeolojik-genetik gruplandırması

Peloid tipi	Jeolojik genetik gurup
Turba(Torf)	Yumuşak kayaçlar Sedenter peloidler
Lebermud, Torfmud, Kieselgur	Limnik peloidler
Deniz balçığı(Marin Schlick, Tuzlusu balçığı, Sapropel, Liman)	Marin peloidler
Akarsu balçığı	Fluviatil peloidler
Bataklık tipi kaynak sedimentleri(Sülfid, kükürt ve ocker bataklığı)	Krenojen peloidler
Löss	Ölik peloidler
Lehm.Ton	Pedojen peloidler
Tüffitler	Vulkanojen peloidler Sert kayaçlar
Tontaşı, Tonşisti	Tontaşı peloidler
Mergel, Kreide, Kireç, Dolomit	Kireçtaşı peloidler
Tüf, Fonolit	Vulkanit peloidler

1-Turbalar:Jeolojik-genetik grup olarak yumuşak kayaçlar gurubunda yer alırlar. Özellikle yüksek su bağlama kapasiteleri olan, asit PH'da peloidlerdir. Peloidterapide en sık kullanılan ve terapötik etkinlikleri en çok araştırılan grubu oluştururlar. Moorterapi, turbaların banyolar şeklinde kullanılmasıyla yapılan özel bir balneoterapi yöntemidir.

2-Bataklar: Durgun sularda çöken ufak tanecikli sedimentlerdir.

3-Deniz ve delta balçıkları: Deniz balçıkları, gel-git olayına bağlı olarak deniz diplerinde oluşur,Deniz suyuna benzer içerikte çözünmüş mineral içerirler.

4-Topraklar: Su topluluklarının dışında katı halde bulunan, su içermeyen kayaçlardır (Karagülle,2002).

Çamurlar alındıkları yere ve imalat şekillerine göre farklılıklar göstermektedirler. İçeriklerinde iyot, demir, bakır, strantuyum gibi çeşitli minerallerle vitaminler bulunmaktadır.

Çamurun uygulanmasında; eğer kişi bir güzellik merkezinde ise buhar,hamam,sauna v.b yöntemlerle gözeneklerinin açılması sağlanan vücuda çamur sürülmekte ve bekleme süresi sonunda su bakımlarıyla uzaklaştırılmaktadır. Eğer kişi bir tedavi merkezinde ise (kaplıcalar) banyo şeklinde bir uygulamada yapılmaktadır.

1.3.3 Kil ve Vücut Bakım Uygulamaları

Kil uygulamaları doğal hayatın ürünü olmasından dolayı estetik-güzellik açısından wellness uygulamaları içerisinde görülmektedir. Deniz kili vücudun ihtiyacı olan vitamin ve mineralleri içermektedir.

Kil uygulamasında belirli sıcaklıkta kil içerisinde bekletilen bandajlar vücuda sarılmaktadır.Bu uygulamalarla kan dolaşımının hızlanması, toksin maddelerin atılması, depolanmış yağların çözünmesi, elastikiyetini kaybetmiş dokuların sıkılaşıp toparlanması ve kişinin rahatlatılması sağlanmaktadır.

Kil uygulaması selülit, ölü tabakaların vücuttan arındırılması, toksinlerin atılması ve vücudun forma girmesi için kullanılmaktadır.

1.4 Masajın Estetik- Güzellikteki Kullanımı ve Kültürel- Otantik Masaj Çeşitleri

Masajın bilinen ilk uygulamalarının İ.Ö. 3000'li yıllarda Çin ve Hindistan'da yapıldığı bilinmektedir. Bu konuda bilinen ilk yazılı kaynaklar ise eski Yunan hekimleri tarafından ele alınmıştır. Eski Yunan'da "massein" sözcüğü yoğurma anlamına gelmekteydi. Bilindiği gibi masajın en belirgin manüplasyonu yoğurmadır. O dönemden günümüze masaj, günlük yaşamda rahatlama ve gevşeme amacı ile uygulanmış bir etkinliktir.

Bununla birlikte masajın tedavi edici özelliğinden de yüzyıllardır faydalanılmaktadır. Eski Yunan'dan başlayarak, Roma İmparatorluğu döneminde de özellikle olimpiyat oyunları ve her türlü spor karşılaşmaları sırasında da masajdan yararlanılmıştır. O dönemde sporcular karşılaşmadan önce hazırlayıcı yağ ile ovulurdu (<http://www.bilimselmasaj.com>).

Estetik-Güzelliğe göre masaj; cildin toparlanması, canlanması, dokuların yenilenmesi, dolaşımın hızlanması ve bitkisel ürünleri de kullanarak dokuların beslenmesi, ölü tabakaların temizlenmesi suretiyle, insanlara estetik-güzellik açısından sağlık kazandıran sistemli hareketler bütünüdür. Estetik-güzellik açısından değerlendirdiğimizde ısı, ışık, krem, pudra, su, esans ve yağları destek olarak kullanılmaktadır (Sökmen,2004).

1.4.1 Masajın Etkileri

Masajın etkileri, VAGBHATA'nın ASHTANGA HRİDAYA adlı kitabına göre şöyle sıralanmaktadır:

1.Yaşlanmayı geciktirir;Masaj vücuttaki yedi ana yapıyı harekete geçirmektedir.

a.Sıvılar, hormonlar, lenf

- b.Kan
- c.Et, kas ve alt deri
- d.Yağ doku
- e.Kemikler
- f.Kemik iliği
- g.Meni

Kasları ovarak,sıkarak, bastırarak ve basınç noktalarını uyararak kan ve hormonların dolaşımı sağlanmaktadır. Bu sinir ve bağışıklık sistemini güçlendirerek yaşlanmayı geciktirmektedir. Omurilik, ayaklar, eller başa yağlarla yapılan masaj canlılığı ve cinsel gücünde arttırmaktadır.

2.Yorgunluğu azaltır; Yorgunluk fiziksel veya zihinsel gerilimden yada her ikisi yüzünden meydana gelmektedir.Belli bir kas yada kas gurubunun aşırı çalışması, gereğinden fazla iş yüklemesinin olması, vücutta toksinlerin birikmesi sonucu da yorgunluk hissedilmektedir. Zararlı maddelerin birikmesinden dolayı oluşan yorgunluk uygularken yanma hissi olan bir yağ kullanılarak giderilebilmektedir.

3.Bedeni güçlendirir;Kasları yoğurmak ve bastırmak birikmiş toksinlerin vücuttan giderilmesi, sonucunda da hücrelerin besleyici maddelerle dolması sağlanmaktadır. Beden ve bağışıklılık sistemi güçlenmekte, dayanıklılık ve canlılık artmaktadır.

4.Hayatı uzatır

5.Deriyi güçlendirir;Aroma yağ ile yapılan masaj cildi yumuşatmakta ve parlaklık kazandırmaktadır.

6.Hastalıklara karşı direnç kazandırır; Masaj antikor üretimini uyarmakta ve güçlendirmektedir. Antikorlar bağışıklık sistemini, aromatik yağlarda sinirleri güçlendirmektedir (Sökmen,2004).

1.4.2 Masaj Çeşitleri

Dünyada masaj teknikleri;

1.Hoffa tekniği: İsveç kökenli bir tekniktir. Tamamı ile anatomi ve fizyolojiye uygun teknikler seçilmektedir.

2.Ling tekniği: Uzakdoğu masaj tekniğinin temelini teşkil etmektedir. Merkezi Çin olmakla birlikte Avrupa da çok kullanılmaktadır.

3.Mennel tekniği: Batıda özellikle rehabilitasyon amaçlı olarak kullanılmaktadır.

Masaj Çeşitleri;

- 1.Estetik- güzellik masajı
- 2.Klasik masaj
- 3.Rehabilitasyon masajı
- 4.Spor masajı
- 5.Otantik ve kültürel masaj olarak sınıflandırılmaktadır.

Masajın yan alanları;

- 1-Akupresör masajı
- 2-Refleksoloji masajı
- 3-Shiatsu masajı
- 4-Çampisaj masajı
- 5-Ayurveda masajı
- 6-Thai masajı (Sökmen,2004).

1.4.3 Shiatsu

Sözcük anlamı “parmak baskısı” dır. Akupunktur noktalarını ve meridyenlerini uyarmak içi uygulanan, Doğu kökenli bir masaj çeşididir (Nazlıkul, Eraltan,2002).

1.4.4 Refleksoloji

Eski bir Çin ve Hint teşhis ve tedavi sistemidir. Özelliği ayak tabanlarına ve daha az sıklıkla el ayalarına bastırarak masaj yapılmaktadır. Amerikalı bilim adamı Dr. William H. Fitzgerald vücudun bazı bölgelerine sıkıca bastırarak veya masaj yaparak oldukça uzakta olan diğer bölgelerinde etki oluşturabileceğini keşfetmiştir (Wilhelm, 2004).

1.4.5 Thai Masaj

Özellikle Tayland'da yaygın olarak kullanılmaktadır. Thai masajının temel yapısını Hint Yoga ve Çin'in geleneksel tıbbi oluşturmaktadır. Teknik olarak pres ve gerdirme hareketlerini kapsamaktadır(Sökmen,2004).

1.4.6 Taş Masajı (Stone Terapi)

Isıtılmış volkanik taşların masaj yoluyla vücut üzerinde gezdirilmesi ve belli noktalarda bırakılması yolu ile kişinin vücudunda ısıнын bedenine derinine etki etmesini amaçlayan bir masaj türüdür. Masaj, ısıtılmış yada soğutulmuş volkanik (bazalt)taşlarla uygulanarak yapılmaktadır. Bu yolla kişi üzerindeki negatif elektiriğin giderildiğine inanılmaktadır.

1.4.7 Ayurvedik Masaj, Çampisaj

Ayurveda; “Ayur” “hayat”,”veda” “bilgi,bilim” sözcüklerinin bileşimi olarak “hayat bilimi” olarak tanımlanmaktadır. M.Ö 1200.'lere ait kutsal bir metin olan Artharva Veda'ya sonradan yapılan bir eklemedir.

Ayurveda'nın amacı sağlığı hastalıklarla savaşarak değil, denge ve uyum sağlamaya çalışarak kazanmaktır (Miller,2001).

Çampisaj: Hint kökenli olup , vücudun üst bölgesinde oluşan enerji bloğunu dağıtmak için uygulanan kültürel masaj tekniği. Saç ve saç diplerine uygulanan rahatlatma teknikleri(Sökmen,2004).

Wellness & Spa bakımlarının içerisinde terapi ve terapist kavramları kullanılmaktadır. Terapi tıp sözlüğünde, “Hastalık, bozukluk veya sakatlığın herhangi bir yöntemle tedavisi.” , terapist ise; “Belli bir tedavi yöntemi üzerinde uzmanlaşmış kimse .” olarak açıklanmaktadır. Bu kavramlar Estetik- Güzellik açısından değerlendirildiklerinde, tıp alanında da güzellik alanında da ana öge insan ve insan sağlığının korunmasıdır. Vücut bakımlarında tedavi, hekimler tarafından bazı uygulamalarda kullanılmaktadır. Güzellik ve bakım gündeme geldiğinde ise yapılan

uygulamalarda Wellness & Spa terapistleri tarafından bakıma yönelik uygulamalar yapılmaktadır. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) sağlığı “fiziksel, ruhsal ve sosyal olarak tam bir iyilik hali” şeklinde tarif etmektedir. Bu tanımdan da yola çıkılarak Wellness & Spa bakım tekniklerinde görev alan uzmanların müşterilerinin fiziksel, ruhsal ve sosyal açıdan rahatlama ve mevcut durumu muhafaza etme özelliklerinin bulunduğu gözlenmektedir. Wellness & Spa merkezlerinde önemli olan kişilere en kaliteli hizmeti sunmak ise, konu uzmanlarının aynı konseptte fikir birliği içerisinde koordineli çalışmaları gerekmektedir.

Geçmişten günümüze kadar kültür etkisi, gelenek, estetik-güzellik veya çeşitli nedenlerle yapılan, kişilere fayda sağladığı düşünülen bu bakımların resmi kurumlarca bir mevzuatının olmamasına rağmen kullanılmaktadırlar. Bugün bu bakımların uygulanmasına rağmen bazı eksiklikler bulunmaktadır, uygulayan uzmanlarında yetişmesi usta çırak ilişkisiyle veya çeşitli seminerler sonucudur. Birçok üniversite bünyesinde veya özel olarak verilen wellness ve spa eğitim programları incelendiğinde de bütün uygulamaları kapsayan bir programın bulunmadığı görülmektedir.

Wellness SPA uygulamaları Medikal SPA, Day SPA, Home SPA ve Beauty SPA olarak sınıflandırılmaktadır. Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi bu sınıflandırmada Beauty SPA'nın içerisinde yer alan bakım uygulamalarıyla ilgilenmektedir.

Estetik ve güzellik, tatil köyleri, oteller, kaplıcalar v.b merkezlerde kişilerin kendileri veya başkalarınınca, huzur bulmak, rahatlamak, sağlık kazanmak, estetik ve güzellik amacıyla yapılan wellness&spa bakımlarını uygulayan terapistlerin bilinçli olarak yetiştirilmeleri ihtiyacından dolayı eğitim programı içeriğinin belirlenmesi konu olarak seçilmiştir.

TANIMLAR

Eğitim Programı: Bir eğitim kurumunun veya sosyal çevrenin bireylerin yaşantılarını düzenlemek ve zenginleştirmek için yürüttüğü tüm etkinliklerdir (Varış,1996:13).

Ders İçeriği:Eğitim amaçlarının gerçekleşmesi için yararlanılan bir kaynaktır (Varış,1996:114).

Mesleki Eğitim: Meslek eğitimi belirli bir meslek alanına yönelik olarak yapılan eğitimidir (Doğan, 1997:45).

Wellness: (Kendini iyi hissetme), “Doğal ürün ve yöntemlerle bireyin kendisini psikolojik olarak iyi hissetmesi, fizyolojik olarak da bakımlı olmasıdır.”

SPA: (Saunus Per Aqua) veya (Sanitas Per Aqua), “Su ile gelen sağlık”, “Sağlığı, zindeliği, estetik ve güzelliği, iyileşmeyi su ve suyun iyileştirici gücüyle kazanma.”

SPA Profesyonelleri: Kozmetik ve doğal ürünler kullanarak vücudu temizleyen, iyi durumda muhafaza edilmesini sağlayan (terapistler) , uygulamalarda kullanılan ürün ve cihazların üretimi- kullanımı ile ilgili alan ve/ veya alanlarda eğitim almış ve / veya bu alanda çalışan kişilerdir (Ürün ve cihaz üreticileri, teknikerleri).

SPA İşletmecileri: Spa merkezlerinde, merkezin mülkiyetinden, çalışanların görevlendirilmesi ve çalışmalarından sorumlu ilgili alan ve /veya alanlarda eğitim almış kişilerdir. (Merkez müdürü, sahibi)

SPA Endüstrisi: Wellness&SPA uygulamalarında kullanılan ürün ve cihazların üretim, pazarlama, kullanım ve teknik servisinden sorumlu kurum ve / veya bu alanlarda eğitim almış kişilerdir.

SPA Terapisti: Doğa, doğal ürün ve kozmetik ürünler kullanarak vücudun temizlenmesi ve bakımında görev alan , bu alanda ve/ veya yan alanlarda eğitim almış kişilerdir.

Aromaterapi: Bitkisel öz yağların kişinin fiziksel, duygusal ve ruhsal sağlığı ve güzelliği için bedene en etkin uygulama yöntemi masaj ile uygulanmasıdır (Miller,2001).

Thalasso Terapi: Deniz suyu ile terapi. Deniz suyu içerisindeki vitamin ve minerallerin çeşitli uygulamalarla vücut içerisine alınmasının sağlanması(Sağlık Bakanlığı Kaplıcalar Yönetmeliği, 24 Temmuz 2001,sayı:24472).

Balneoterapi: Termomineral sular,peloidler ve gazlar gibi doğal tedavi unsurlarının banyo,içme ve inhalasyon (solunum) yöntemleri ile kür tarzında tedavi amaçlı kullanımı (Karagülle,2002).

Terapist: Belirli bakımlar üzerine uzmanlaşmış kimse.

Hidroterapi: Suyun fiziksel yönlerinin ön planda tutularak, su içi egzersizler olarak tanımlanmaktadır(Karagülle,2002).

Day SPA: Günlük , evde yapılabilecek deri ve deri eklerini temizleme ve / veya iyi durumda kalmasını sağlamak amacıyla su ve aromaterapik karışımlar kullanılarak yapılan bakımlardır.

Masaj: İnsanların hissiyeti ve gelişmişliği en fazla olan organı elleridir. Estetik-Güzelliğe göre masaj; cildin toparlanması, canlanması, dokuların yenilenmesi, dolaşımın hızlanması ve bitkisel ürünleri de kullanarak dokuların beslenmesi, ölü tabakaların temizlenmesi suretiyle, insanlara estetik-güzellik açısından sağlık kazandıran sistemli hareketler bütünüdür. Estetik-güzellik açısından değerlendirdiğimizde ısı, ışık, krem, pudra, su, esans ve yağları destek olarak kullanılmaktadır.

Shiatsu: Parmak ile belirli akupunktur noktalarının uyarılması, vücuttaki 12 meridyeni ve enerji kanalındaki enerji akışını vücut yönüne çeviren terapi yöntemidir. Eski Çin ve Japonya da yaygın olarak kullanılmaktadır(Nazlıkul, Eraltan,2002).

Refleksoloji: Ayaklara uygulanan özel ovma hareketleriyle vücudun belli bölgelerinde bloke olmuş enerjiyi çözerek, bedenin kendi kendisini iyileştirme gücünü harekete geçirmesi olarak tanımlanabilir. Refleksoloji terapisi kişinin kendisini, fiziksel, duygusal ve ruhsal bakımdan iyi hissetmesini sağlar ve kişiye doğal dengesini kazandırır (Vennells).

Thai Masajı: Yumuşak hareketlerle uygulanan egzersizler sayesinde bedenimizin yaşamsal enerjisinin, bedendeki akupunktur kanallarında rahat, uyumlu ve dengeli bir şekilde dolaşmasını sağlamaktır, böylece bedendeki enerji tıkanıklıkları ve enerji tıkanıklıklarından kaynaklanan sorunlar ortadan kaldırılabilir ya da engellenebilir.

Stone Terapi: Volkanik taşlar kullanılarak vücuttaki enerji akışının sağlanması, tıkanıklıkların giderilmesi amaçlı yapılan uygulamalardır(Küçük,2004).

Ayurveda: Geleneksel Hint tıbbı. Sanskritçe’de ayur “yaşam” veda da “bilgi” anlamına gelir. Bu sistem bizi doğal bir sağlık ve mutluluk haline geri döndürerek yaşam enerjilerimizi nasıl dengeleyeceğimizi ve çevremizle nasıl uyum sağlayabileceğimizi öğretir.

Vücudun, aklın ve ruhsal enerjinin diyet ve bitkisel tedavi ile bir arada kullanılmasıdır(Miller,2001).

Karboksiterapi: Bölgesel incelme ve selülit tedavisinde kullanılan bir yöntemdir. Cilt altına(subkutan dokuya) son derece ince bir iğne yardımıyla (30 G iğne-0,3 diyametre) karbondioksit gazı enjekte edilmesidir. Karbondioksit mekanik olarak yağ hücrelerini yok ederken bir yandan da kan dolaşımını canlandırır. Bu reaksiyonlar sonucunda dokular düzene girer ve hücrelerde sıkışan sıvı birikimleri dağılır (Amato,2004).

Mikropigmentasyon: Kusurların düzeltilmesi ve kamuflej için kullanılan bir çeşit dövme tekniğidir(Amato,2004).

Reiki: Ellerin kullanılmasıyla yapılan kolay ve güçlü olduğu söylenen çok eski ezoterik bir şifa sanatıdır. Reiki “Evrensel Yaşam Enerjisi” , “ilahi yaşam –veren güç” anlamına gelen Japonca bir kelimedir. “Do” da Japonca’dır ve Çince “yol” demek olan Tao terimiyle aynı anlama gelir(Usui,2005).

Akupunktur: Derin doku ve organlardaki patolojiyi (ağrıyı, fonksiyon bozukluğunu) ortadan kaldırma amacıyla, deri üzerinden belirli noktalara çok ince altın, çelik veya gümüş iğneler sokularak yapılan tedavi şeklidir(Amato,2004).

Meditasyon: Vücudun duruşunu iyileştirmekte, esnekliğini arttırmakta ve adaleleri, özellikle karın, sırt ve kalça adalelerini güçlendirmektedir.

BÖLÜM II

2. YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde, problemin çözümünde izlenen yol açıklanmaktadır.

2.1 ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Wellness & Spa Terapisti eğitim programının içeriğinin belirlenmesi ile ilgili olarak akademisyenlerin, Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi mezunu öğretmenlerin, SPA işletmecilerinin, SPA uygulayıcılarının, tıp doktorlarının görüşleri likert ölçekli anket uygulanarak belirlenmiştir. Araştırma yöntemi olarak betimsel (survey) yöntem kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubu snowball yöntemi ile belirlenmiştir.

2.2 PROBLEM CÜMLESİ

Wellness & Spa terapisti eğitim programının içeriğinin oluşmasına ilişkin; akademisyenlerin, bölüm mezunu öğretmenlerin, Spa işletmecilerinin, Spa uygulayıcılarının, Spa endüstrisinin ve tıp doktorlarının konu ile ilgili görüşlerine dayalı olarak nasıl bir terapist yetiştirme eğitim programına ihtiyaç vardır.

2.3 ALT PROBLEMLER

1. Konu ilgilisi akademisyenlerin Wellness & SPA Terapisti eğitim programının içeriği ile ilgili ankette verilen konulara ilişkin görüşleri nelerdir ?

2. Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Öğretmenlik Programından mezun olan öğretmenlerin Wellness & SPA Terapisti eğitim programının içeriği ile ilgili ankette verilen konulara ilişkin görüşleri nelerdir ?

3. SPA işletmecilerinin Wellness & SPA Terapisti eğitim programının içeriği ile ilgili ankette verilen konulara ilişkin görüşleri nelerdir ?

4. SPA uygulayıcılarının Wellness & SPA Terapisti eğitim programının içeriği ile ilgili ankette verilen konulara ilişkin görüşleri nelerdir ?

5. Tıp doktorların Wellness & SPA Terapisti eğitim programının içeriği ile ilgili ankette verilen konulara ilişkin görüşleri nelerdir ?

6. SPA endüstrisinin Wellness & SPA Terapisti eğitim programının içeriği ile ilgili ankette verilen konulara ilişkin görüşleri nelerdir ?

2.4 EVREN

Araştırmanın evrenini;

- Gazi Üniversitesi Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalından 6 öğretim elemanının tamamı, konu ilgilisi akademisyenler;
- Gazi Üniversitesi Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalından mezun öğretmenlerin tümü;
- Spa uygulayıcıları;
- Spa işletmecileri;
- Spa endüstrisi;
- Tıp doktorları oluşturmaktadır.

2.5 ÖRNEKLEM

Araştırmanın örneklemini ;

- Bölüm mezunu öğretmenlerden ulaşılabilen 87 kişi,
- İlgili akademisyenlerden ulaşılabilen 9 kişi,
- Spa uygulayıcılarından 51 kişi,
- Spa endüstrisinden 16 kişi,
- Spa işletmecilerinden 13 kişi,
- Tıp doktorlarından 8 kişi olmak üzere 184 kişi oluşturmaktadır.

2.6 SAYILTILAR

1. Ankete cevap veren örneklem grubunun görüşlerinde samimi oldukları kabul edilmektedir.

2.7 SINIRLIKLAR

Araştırma,

1. Wellness & SPA Terapisti Eğitim Programı içeriğinin oluşması ile ilgili akademisyenlerin, bölüm mezunu öğretmenlerin, Spa işletmecileri, Spa uygulayıcıları, Spa endüstrisi ve tıp doktorlarının görüşleri ile sınırlıdır.

2. Medikal, Day, Home ve Beauty Spa olarak ayrılan uygulamalardan sadece estetik ve güzellik ile ilgili olan Beauty SPA'nın eğitim programı için içerik oluşturulmaktadır.

2.8 VERİ TOPLAMA ARACI

Araştırmada örneklem grubunun Wellness & SPA Terapisti Eğitim Programının içeriğinin belirlenmesine yönelik görüşlerini saptamak için, veri toplama aracı olarak uzman görüşleri ve araştırmacı tarafından anket formu hazırlanmıştır. Anket formu aşağıdaki işlem basamakları izlenerek hazırlanmıştır.

1. Anket formunda yer alan konuların tespiti ve bilimsel bilgilere ulaşmak için Türkçe ve yabancı kaynak taraması yapılmıştır.

2. Kaynak taraması ile elde edilen bilgiler doğrultusunda eğitim programının içeriğine yönelik 16 konu ve 107 konu alt başlığından oluşan likert tipi anket formu hazırlanmıştır.

3. Anket formunu örneklem grubuna tamamen dağıtmadan önce örneklemden belli bir gruba ön deneme yapılmıştır.

4. Deneme sonucu alınan verilere göre ankette gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

5. Ankette yapılan düzenlemeler sonrasında; 16 konu 107 konu alt başlığı ve kişisel bilgilerdeki 8 madde ile birlikte 117 maddenin bulunmasına karar verilmiştir.

2.9 VERİLERİN ANALİZİ

Wellness & SPA Terapisti Eğitim Programının içeriğinin belirlenmesine yönelik örneklem grubunun anket formundaki konulara ilişkin görüşleri ile elde edilen verilerin istatistiksel analizi aşağıdaki sıra izlenerek yapılmıştır.

Örneklem grubunun eğitim programının içeriğine yönelik hazırlanan ankete verdikleri cevaplardan elde edilen veriler 3-1 derecelendirme ölçeğinde bilgisayar ortamına aktarılmıştır. SPSS programı 11 kullanılarak frekans (N) ve yüzde (%) dağılımları hesaplanmıştır.

a. Frekanslar (F) = Belli bir seçeneği tercih eden kişi sayısı

b. Yüzdelere (%) = Frekans sayısı x 100 / Grubun Toplam

Sayısı

BÖLÜM III

3. ARAŞTIRMA BULGULARI VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, problemin çözümü için kullanılan istatistiksel bulgular ve bulgulara yönelik yorumlar bulunmaktadır. Bu bölüm kişisel bilgiler, konu ve konu alt başlıklarından oluşmaktadır.

3.1 Kişisel Bilgiler

3.1.1 Yaş

TABLO- 4 Örneklem Grubunun Yaşa Göre Dağılımı

	F	%
18-28	85	46,2
29-39	84	45,7
40-50	12	6,5
51-61	3	1,6
TOPLAM	184	100

Türkiye Cumhuriyeti'nin genç nüfusa sahip olması bu tabloda da açıkça gözlenmektedir. Örneklem grubunun %46,2'sini 18-28 yaş arası, % 45,7'sini 29-39- yaş arası, %6,5'ini 40-50 yaş arası, %1,6'sını 51-61 yaş arası oluşturmaktadır. Genç grubun fazla olması eğitime ve yeniliklere açık oldukları düşünülürse eğitim programının işlevselliği açısından önem arz etmektedir.

3.1.2 Eğitim

TABLO- 5 Örneklem Grubunun Eğitime Göre Dağılımı

	F	%
İlköğretim	1	,5
Lise	27	14,7
Sertifika	2	1,1
Önlisans	14	7,6
Lisans	93	50,5
Yüksek Lisans	43	23,4
Doktora	4	2,2
TOPLAM	184	100

Örneklem grubunun eğitim düzeyine bakıldığında, eğitimci sayısının fazla olmasından dolayı % 50,5'inin lisans, %23,4'ünün yüksek lisans, %2,2'sinin doktora, %7,6'sının önlisans, %14,7'sininlise, %1,1'nin sertifika, %,5'nin ilköğretim olduğu görülmektedir. Ankete cevap veren örneklem grubunda eğitimci sayısının fazla olması dolayısıyla konu ile ilgili daha bilinçli olarak cevap verdikleri düşünülmektedir.

3.1.3 Meslek

TABLO-6 Örneklem Grubunun Mesleklere Göre Dağılımı

	F	%
Öğretmen	87	47,3
SPA Uygulayıcısı	51	27,7
Endüstri	16	8,7
İşletmeci	13	7,1
Tıp Doktoru	8	4,3
Akademisyen	9	4,9
TOPLAM	184	100

Ankete cevap veren örneklem grubunun % 47,3'nü öğretmenler, %27,7'sini Spa uygulayıcıları, %8,7'sini endüstri, %7,1'ni işletmeciler, %4,3'nü tıp doktorları, %4,9'nu ise akademisyenler oluşturmaktadır.

3.1.4 Çalışma Yerleri

TABLO-7 Örneklem Grubunun Çalışma Yerlerine Göre Dağılımı

	F	%
Kamu (Kız Meslek Liseleri, Mesleki Eğitim Merkezleri, Halk Eğitim Merkezleri, Üniversiteler)	121	65,8
Özel (Oteller, güzellik merkezleri, tatil köyleri, spor merkezleri, endüstri, işletme)	53	28,8
Kamu-Özel	10	5,4
TOPLAM	184	100

Araştırmaya katılan kişilerin % 65,8'i devletle ilgili birimlerde, %28,8'nin özel kurumlarda, %5,4'ünün de devletle ilgili birimlerde hizmette bulunmalarının yanı sıra ek olarak özel kurumlarda çalıştıkları görülmektedir.

3.1.5 Mesleki Kıdem

TABLO-8 Örneklem Grubunun Meslekteki Kıdemleri

	F	%
1-6	92	50,0
7-12	58	31,5
13-18	25	13,6
16-20	4	2,2
23- Üzeri	5	2,7
TOPLAM	184	100

Araştırmaya katılan deneklerin meslekle ilgili olarak % 50,0'nın 1-6 yıl arası, %31,5'nin 7-12 yıl arası, %13,6'nın 13-18 yıl arası, % 2,2'sinin 16-20 yıl arası, % 2,7'sinin 23-üzeri yıl arası faaliyet gösterdikleri saptanmaktadır. Kuaförlük- Güzellik Bilgisi Eğitiminin yeni bir bölüm olması, birçok öğretmenin görev sürelerinin çok uzun olmamasını göstermektedir. Ayrıca Spa& Wellness bakımlarının uzun yıllardır kullanılmalarına rağmen poplaritesinin yeni artmasından dolayı da çalışanlarının daha kısa zaman dilimlerinde faaliyette bulunmaları sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

3.2 Eğitim Programının İçerine İlişkin Konu ve Konu Alt Başlıkları

3.2.1 Eğitim Programına İlişkin Görüşler

TABLO-9 Örneklem Grubunun Eğitim Programına İlişkin Görüşleri

	F	%
Evet	179	97,3
Hayır	2	1,1
Kararsız	3	1,6
TOPLAM	184	100

Wellness & SPA eğitim programının oluşturulmasına ilişkin örneklem grubunun %97,3'ü programa evet derken , %1,1'i hayır demekte , %1,6'sı da kararsız kalmaktadır.

3.2.2 Bitkilerin Estetik-Güzellik Bakımlarında Kullanımı

TABLO-10 Bitkilerin Estetik-Güzellik Bakımlarında Kullanımına İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

	Görüşler	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
Bitkilerin Estetik- Güzellik Bakımlarında Kullanımı	Konu Alt Başlıkları								
	1.Aromaterapi	163	88,6	2	1,1	19	10,3	184	100
	2.Aromaterapi uygulama yöntemleri	160	87,0	4	2,2	20	10,9	184	100
	3.Aromatik yağlar ve esanslar	160	87,0	3	1,6	21	11,4	184	100
	4.Bitkisel ürünlerin kozmetik kullanımları	160	87,0	4	2,2	20	10,9	184	100
	5.Bitkisel ürünlerin kozmetik etkileri	154	83,7	4	2,2	26	14,1	184	100
	6.Bitkilerin insan fizyolojisi üzerindeki etkileri	151	82,1	8	4,3	25	13,6	184	100
	7.Bitkiler ve yararları	156	84,8	8	4,3	20	10,9	184	100

Temeli fitoterapiye dayanan bitkiler bireylerin doğal yaşama dönüşlüyle birlikte kozmetoloji dünyasının ilgilendiği alanlar içerisinde yer almaktadır. Bitkiler üzerine yapılan araştırmalar sayesinde her geçen gün yeni özellikleri saptanmaktadır. Örneklem grubu Bitkilerin Estetik- Güzellik Bakımlarında Kullanımı konusunun alt başlıklarından olan aromaterapi konusunda, % 88,6'sı olmalı, %1,1'i olmamalı, %10,3'ü kararsız kalmaktadırlar. Aromaterapi uygulama yöntemleri konusunda, % 87,0'ı olmalı derken, %2,2'si olmamalı demekte, %10,9'u kararsız kalmaktadır. Aromatik yağlar ve esanslar konusunda, %87,0'ı olmalı derken, %1,6'sı olmamalı demekte, %11,4'ü ise kararsız kalmaktadır. Bitkisel ürünlerin kozmetik kullanımları konusunda, %87,0'ı olmalı derken, %2,2'si olmamalı demekte, %10,9'u kararsız kalmaktadır. Bitkisel ürünlerin kozmetik etkileri konusunda, %83,7'si olmalı, %2,2'si olmamalı demekte, %14,1'i kararsız kalmaktadır. Bitkilerin insan fizyolojisi üzerindeki etkileri konusunda, %13,6'sı kararsız

kalırken, %%82,1'i olmalı, %4,3'ü olmamalı demektir. Bitkiler ve yararları konusunda, %84,8'i olmalı demekte, %10,9'u kararsız kalmakta, %4,3'ü olmamalı görüşündedir. Örneklem grubunun büyük bir kısmı bitkilerle ilgili konuların olması gerektiğini düşünürken, kararsız kalanlarda bulunmaktadır, kararsız kalanların içerisinde konu ile ilgili bilgi sahibi olmayanlarda bulunmaktadır.

3.2.3 Estetik-Güzellikte Su ve Suyla Gelen Bakımlar (SPA)

TABLO- 11 Estetik-Güzellikte Su ve Suyla Gelen Bakımlara (SPA) İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

	Görüşler Konu Alt Başlıkları	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
Estetik-Güzellikte Su ve Suyla Gelen Bakımlar (SPA)	8. Thalassoterapi	135	73,4	12	6,5	37	20,1	184	100
	9. Balneoterapi	114	62,0	20	10,9	50	27,2	184	100
	10. Bitki banyoları	154	83,7	7	3,8	23	12,5	184	100
	11. Hidroterapi	140	76,1	17	9,2	27	14,7	184	100
	12. Sauna ve hamam bilgisi	138	75,0	12	6,5	34	18,5	184	100
	13. Günlük SPA (Day SPA)	143	77,7	9	4,9	32	17,4	184	100
	14. Buhar banyosu	150	81,5	8	4,3	26	14,1	184	100

Su ve suyun iyileştirici özelliği burada da karşımıza çıkmaktadır. İnsan plazmasına yakın özellikleri taşıması onu günlük yaşamın her alanında önemli hale gelmesini sağlamaktadır. Örneklem grubunun SPA'nın alt başlıklarından olan Thalassoterapi konusunda, %73,4'ü olmalı görüşünde, %6,5'i olmamalı görüşünde, %20,1'i de kararsız kalmakta veya konu ile ilgili bilgisi bulunmamaktadır. Balneoterapi konusunda, %27,2'i kararsız veya bilgi sahibi değilken, % 62,0'ı olmalı, %10,9'u olmamalı demektir. Bitki banyoları konusunda %83,7'si olmalı görüşünde, %3,8'i olmamalı, % 12,5'i kararsız veya bilgi sahibi bulunmamaktadır. Hidroterapi konusunda, %14,7'si kararsız veya bilgi sahibi olmazken, %%9,2'si olmaması, %76,1'i olması gerektiğini düşünmektedirler. Sauna ve hamam bilgisi konusunda, % 18,5'i seçenekleri boş bırakarak kararsız veya bilgi sahibi olmadıklarını ifade etmiş,

%6,5'i olmaması gerektiğini, %75,0'ı olması gerektiğini düşünmektedir. Day SPA konusunda %77,7'si olmalı, %4,9'u olmamalı, %17,4'ü boş bırakarak kararsız veya bilgi sahibi olmadıklarını belirtmektedirler. Buhar banyosu konusunda, % 81,5' i olmalı derken, %4,3'ü olmamalı demek, %14,1'i kararsız veya bilgi sahibi olmadıklarını ifade etmektedirler.

3.2.4 Doğal Yöntemlerle Peeling ve Sıkılaştırıcı, İnceltici Bakımlar

TABLO-12 Doğal Yöntemlerle Peeling ve Sıkılaştırıcı, İnceltici Bakımlara İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

Doğal Yöntemlerle Peeling ve Sıkılaştırıcı, İnceltici Bakımlar	Görüşler	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
	Konu Alt Başlıkları								
	15.Yosun ve vücut bakım uygulamaları	164	89,1	4	2,2	16	8,7	184	100
	16.Çamur ve vücut bakım uygulamaları	158	85,8	1	,5	20	10,9	184	100
	17.Kil ve vücut bakım uygulamaları	153	83,2	7	3,8	24	13,0	184	100
	18.Bitki püreleri ile bakım uygulamaları	152	82,6	7	3,8	25	13,6	184	100
	19.Banyo tuzları ile bakım uygulamaları	152	82,6	5	2,7	27	14,7	184	100
	20. Banyo tuzları ile bakım uygulamaları	157	85,3	5	2,7	22	12,0	184	100

Vücutta inceltici ve sıkılaştırıcı bakımlar için vazgeçilmezler arasında yosun, çamur, bitkiler ve türevleri yer almaktadır. İnsan metabolizmasına yakın özellikleri sayesinde daha çok tercih edilmektedirler. Örneklen grubu yosun ve vücut bakım uygulamaları konusunda, %89,1'i olmalı, %2,2'si olmamalı demektir, %8,7'si kararsız kalmakta ve ya konu ile ilgili bilgi sahibi olmamaktadır. Çamur ve vücut bakım uygulamaları konusunda, %85,8'i olmalı, %,5'i olmamalı, %10,9'u kararsız kalmaktadır. Kil ve vücut bakım uygulamaları konusunda, %83,2'si olmalı derken, %3,8'i olmamalı demektir, %13,0'ı konu hakkında bilgi sahibi olmadıklarını belirtmektedir. Bitki püreleri ile bakım uygulamaları konusunda, %82,6'sı olmalı, %3,8'i olmamalı görüşündedir, %13,6'sı kararsız kalmaktadırlar. Banyo tuzları ile bakım uygulamaları konusunda, % 82,6'sı olmalı, %2,7'si olmamalı görüşündedir, %14,7'si seçeneği boş bırakarak bilgi sahibi olmadıklarını veya kararsız kaldıklarını belirtmektedirler. Banyo tuzları ile bakım uygulamaları

konusunda, %12,02'i kararsız kalırken, %2,7'si olmamalı, %85,3'ü olmalı görüşünde bulunmaktadırlar.

3.2.5 Masajın Estetik- Güzellikteki Kullanımı ve Kültürel, Otantik Masaj

TABLO-13 Masajın Estetik- Güzellikteki Kullanımı ve Kültürel, Otantik Masaja İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

Masajın Estetik- Güzellikteki Kullanımı Ve Kültürel, Otantik Masaj	Görüşler	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
	Konu Alt Başlıkları								
	21.Masaj çeşitleri ve etkileri	153	83,2	11	6,0	20	10,9	184	100
	22.Shiatsu	142	77,2	16	8,7	26	14,1	184	100
	23.Refleksoloji	127	69,0	18	9,8	39	21,2	184	100
	24.Akupresör masajı	122	66,3	20	10,9	42	22,8	184	100
	25.Tai masajı	136	73,9	13	7,1	35	19,0	184	100
	26.Taş masajı	142	77,2	12	6,5	30	16,3	184	100
	27.Ayurvedik masaj ve Çampisaj	127	69,0	20	10,9	37	20,1	184	100

Bireylerin özellikle rahatlatma düşüncelerinde ilk akıllarına gelen uygulamalardan biri masajdır. Ne şekilde olursa olsun kısa süreli bir ovma hareketinin bile son derece iyi geldiği düşünülmektedir. Masaj manipölasyonları kültürden kültüre farklılıklar göstermektedir, bu durumda masajın farklı isimler almasını sağlamaktadır. Masaj uygulamalarında doğal ürünler özellikle kullanılmaktadırlar. Ankete cevap verenlerin masaj çeşitleri ve etkileri konusunda, %83,2'si olmalı görüşünde iken, %6,0'ı olmamalı görüşünde, %10,9' kararsız ve ya bilgi sahibi olmadıklarını belirtmektedirler. Shiatsu konusunda, %77,2'si olmalı, % 8,7'si olmamalı görüşünde, %14,4'i kararsız kalmaktadırlar. Refleksoloji konusunda, %21,2'si kararsız olduklarını belirtirken, %69,0'ı olmalı, %9,8'i olmamalı demektir. Akupresör masajı konusunda, %66,3'ü olmalı, %10,9'u olmamalı, % 22,8'i kararsız kalmaktadır. Tai masajı konusunda, % 73,9'u olmalı, %7,1'i olmamalı, %19,0'ı kararsız kalmaktadır. Taş masajı konusunda, %77,2'si olmalı, % 16,3'ü konu ile ilgili bilgi sahibi olmadıklarını veya kararsız kaldıklarını

belirtmekte, %6,5'i olmalı görüşünde bulunmaktadırlar. Ayurvedik masaj ve Çampisaj konularında, %69,0'ı olmalı, %10,9'u olmamalı, % 20,1'i kararsız kaldıklarını belirtmektedirler.

3.2.6 Psikoloji

TABLO- 14 Psikolojiye İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

	Görüşler	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
Psikoloji	Konu Alt Başlıkları								
	28.Müşteri psikolojisi	160	87,0	5	2,7	19	10,3	184	100
	29.Zihinsel rahatlama	154	83,7	8	4,3	22	12,0	184	100
	30.Kokuların insan psikolojisindeki önemi	148	80,4	10	5,4	26	14,1	184	100
	31.Dansın insan psikolojisindeki önemi, rahatlatıcı etkisi	120	65,2	24	13,0	40	21,7	184	100
	32.Boş zamanlarını değerlendirme	132	71,7	14	7,6	38	20,7	184	100
	33.Renklerin insan psikolojisi üzerindeki etkisi	145	78,8	11	6,0	28	15,2	184	100
	34.Müziğin insan psikolojisindeki önemi	148	80,4	10	5,4	26	14,1	184	100

Wellness&SPA uygulamalarında insan psikolojisi önem arz etmektedir. Kişiler uygulamalardan öncelikle psikolojik ve fizyolojik rahatlama beklemektedirler. Ankete cevap veren bireyler, müşteri psikolojisi konusunda, % 87,0'ının olmasını istediği, % 2,7'sinin olmamasını istemediği, %10,3'ünün boş bırakmayı tercih ettikleri gözlenmektedir. Zihinsel rahatlama konusunda, %83,7'sinin olmasını istediği, % 4,3'ünün olmasını istemediği, % 12,0'ının seçeneği boş bırakmayı tercih ettikleri gözlenmektedir. Kokuların insan psikolojisindeki önemi konusunda, %80,4'ünün istekli olduğu, % 5,4'ünün istemediği, %14,1'nin çekimser kalmayı tercih ettikleri gözlenmektedir. Dansın insan psikolojisindeki önemi, rahatlatıcı etkisi konusunda, %65,2'sinin olması gerektiği, % 13,0'ının olmaması gerektiği, %21,7'sinin kararsız kaldıkları saptanmaktadır. Boş zamanlarını değerlendirme konusunda, %71,7'sinin olmalı, %7,6'sının olmaması gerektiği, % 20,7'sinin kararsız kaldıkları gözlenmektedir. Renklerin insan psikolojisi üzerindeki etkisi konusunda, %78,8'i olmalı, %6,0'ı olmamalı

demekte, %15,2'si kararsız kalmaktadır. Müziğin insan psikolojisindeki önemi konusunda, 80,4'ü olmalı, %5,4'ü olmamalı, % 14,1'i kararsız olduklarını belirtmektedirler.

3.2.7 İnsan Anatomi- Fizyolojisi

TABLO-15 İnsan Anatomi- Fizyolojisine İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

	Görüşler	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
İnsan Anatomi- Fizyolojisi	Konu Alt Başlıkları								
	35.Hücre yapısı ve işlevi	136	73,9	22	12,0	26	14,1	184	100
	36.Doku tipleri	139	75,5	19	10,3	26	14,1	184	100
	37.Deri ve ekleri	150	81,5	13	7,1	21	11,4	184	100
	38.Dolaşım sistemi	153	83,2	8	4,3	23	12,5	184	100
	39.Sinir sistemi	146	79,3	13	7,1	25	13,6	184	100
	40.Sindirim sistemi	144	78,3	14	7,6	26	14,1	184	100
	41.Kas ve iskelet sistemi	150	81,5	12	6,5	22	12,0	184	100

Bakım uygulamalarında başarıya ve mükemmelliğe ulaşmanın en temel yolu iyi bir anatomi ve fizyoloji bilgisinden geçmektedir. Örneklem grubunun hücre yapısı ve işlevi konusunda, %73,9'u olmalı derken, % 12,0'ı olmamalı demekte, %14,1'i seçeneği boş bırakarak kararsız olduklarını veya koku ile ilgili bilgi sahibi olmadıklarını ifade etmektedirler. Doku tipleri konusunda, % 75,5'i olmalı, %10,3'ü olmamalı, %14,1'i kararsız kalmaktadır. Deri ve ekleri konusunda, % 81,5'i olmalı, % 7,1'i olmamalı, %11,4'ü kararsız kalmaktadır. Dolaşım sistemi konusunda, %83,2'si olmalı, %4,3'ü olmamalı görüşünde, %12,5'i kararsız kalmaktadır veya bilgi sahibi olmamaktadırlar. Sinir sistemi konusunda, % 79,3'ü olmalı, % 7,1'i olmamalı görüşünde, % 13,6'ı bilgi sahibi olmamaktadırlar. Sindirim sistemi konusunda, % 78,9'u olmalı derken, % 7,6'sı olmamalı demektedir, % 14,1'i kararsız kalmaktadır. Kas ve iskelet sistemi konusunda, % 12,0'ı kararsız veya bilgi sahibi

olmadıklarını ifade etmekte, %6,5'i olmamalı, % 81,5'i olmalı görüşünde bulunmaktadır.

3.2.8 Mikrobiyoloji

TABLO- 16 Mikrobiyolojiye İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

	Görüşler	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
Mikrobiyoloji	Konu Alt Başlıkları								
	42.Mikroorganizmalar ve arınma yöntemleri	131	71,2	17	9,2	36	19,6	184	100
	43.Sterilizasyon bilgisi	137	74,5	20	10,9	27	14,7	184	100
	44.Sterilizasyon uygulama yöntemleri	136	73,9	17	9,2	31	16,8	184	100
	45.Dezenfeksiyon bilgisi	156	84,8	7	3,8	21	11,4	184	100
	46.Dezenfeksiyon uygulama yöntemleri	148	80,4	8	4,3	28	15,2	184	100
	47.Sanitasyon bilgisi	132	71,7	16	8,7	36	19,6	184	100

Kullanılan ürün, araç-gereç, bulunulan ortamın ve kişisel hijyenin korunmasında iyi bir mikrobiyoloji bilgisine sahip olmak gerekmektedir. Mikroorganizmalar ve arınma yöntemleri konusunda örneklem grubu, %71,2'si olmalı, % 9,22'si olmamalı görüşünde iken, % 19,6'sı kararsız kalmaktadır. Sterilizasyon bilgisi konusunda, % 14,7'si kararsız kalmakta, %10,9'u olmamalı, % 74,5'i olmalı görüşündedir. Sterilizasyon uygulama yöntemleri konusunda, % 73,9'u olmalı, %9,2'si olmamalı, %16,8'i kararsız kalmaktadırlar. Dezenfeksiyon bilgisi konusunda, %84,8'i olmalı, % 3,8'i olmamalı, %11,4'ü kararsız kalmaktadırlar. Dezenfeksiyon uygulama yöntemleri konusunda %80,4'ü olmalı, %4,3'ü olmamalı demek, %15,22'si bilgi sahibi olmadıklarını ifade etmektedirler. Sanitasyon bilgisi konusunda, %71,7'si olmalı, %8,7'si olmamalı, %19,6'sı kararsız kalmaktadırlar.

3.2.9 Vücut Bakımı

TABLO-17 Vücut Bakımına İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

	Görüşler Konu Alt Başlıkları	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
Vücut Bakımı	48.Body Wrap	136	73,9	13	7,1	35	19,0	184	100
	49.Selülit bakımı	156	84,8	11	6,0	17	9,2	184	100
	50.Çatlak bakımı	153	83,2	12	6,5	19	10,3	184	100
	51.Oksiterapi	126	68,5	22	12,0	36	19,6	184	100
	52.Dengeli ve düzenli beslenme	146	79,3	15	8,2	23	12,5	184	100
	53.Karboksiterapi	123	66,8	24	13,0	37	20,1	184	100
	54.Solaryum	131	71,2	22	12,0	31	16,8	184	100
	55.Vücutta peeling uygulamaları	153	83,2	13	7,1	18	9,8	184	100

Vücudun var olanı koruması veya daha iyi duruma getirilmesi amaçlı olarak Tablo-17'deki bakımlar uygulanabilmektedir. Araştırmaya katılan örneklem grubunun body wrap uygulamaları konusunda, %19,0'ı kararsız kalmakta, %7,1'i olmamalı derken, %73,9'u olması gerektiğini düşünmektedirler. Selülit bakımı konusunda, %84,8'i olmalı, %6,0'ı olmamalı, % 9,2'si kararsız kalmaktadırlar. Çatlak bakımı konusunda, %10,3'ü kararsız veya konu ilgilisi değilken, %6,5'i olmamalı derken, %83,2'si olması gerektiğini düşünmektedirler. Oksiterapi konusunda, %68,5'i olmalı, %12,0'ı olmamalı, %19,6'sı kararsız kalmaktadırlar. Dengeli ve düzenli beslenme konusunda, %79,3'ü olmalı derken, %8,2'si olmamalı demektir, %12,5'i kararsız kalmaktadırlar. Karboksiterapi konusunda, %66,8'i olmalı, %13,0'ı olmamalı, %20,1'i kararsız kalmaktadırlar. Solaryum konusunda, %71,2'si olmalı, %12,0'ı olmamalı demek, %16,8'i kararsız kalmakta veya konu ile ilgili bilgi sahibi olmamaktadırlar. Vücutta peeling uygulamaları konusunda, %9,8'i kararsız kalmakta, %7,1'i olmamalı görüşünde iken, %83,2'si olmalı görüşünü belirtmektedirler.

3.2.10 Cilt Bakımı

TABLO-18 Cilt Bakımına İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

	Görüşler	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
	Konu Alt Başlıkları								
Cilt Bakımı	56.Mikropigmentasyon	132	71,7	23	12,5	29	15,8	184	100
	57.Kaş-bıyık şekillendirme	145	78,8	17	9,2	22	12,0	184	100
	58.Cilt nemlendirme	157	85,3	11	6,0	16	8,7	184	100
	59.Manikür-Pedikür	151	82,1	16	8,7	17	9,2	184	100
	60.Tırnak süslemeleri	140	76,1	23	12,5	21	11,4	184	100
	61.Kırıksıklık giderme	154	83,7	13	7,1	17	9,2	184	100

Uygulamalar içerisinde sadece vücut değil cilt bakımları da uygulanmaktadır. Mikropigmentasyon konusunda örneklem grubunun görüşleri, % 15,8 kararsız, % 12,5'i olmamalı, % 71,7'si olması görüşünde bulunmaktadırlar. Kaş-bıyık şekillendirme konusunda, %78,8'i olmalı, %9,2'si olmamalı demek, % 12,0'ı kararsız kalmaktadır.Cilt nemlendirme konusunda, %85,3'ü olmalı, % 6,0' olmamalı, %8,7'i kararsız kalmaktadır. Manikür-Pedikür konusunda, %82,1'i olmalı, %8,7'si olmamalı, %9,2'si kararsız kalmaktadır. Tırnak süslemeleri konusunda, %76,1'i olmalı, %12,5'i olmamalı, %11,4'ü kararsız veya bilgi sahibi bulunmamaktadır. Kırıksıklık giderme konusunda, %83,7'i olmalı, %7,1'i olmamalı, %9,2'si kararsız kalmaktadır.

3.2.11 Kozmetik Ürün ve Araç-Gereç Bilgisi

TABLO-19 Kozmetik Ürün ve Araç-Gereç Bilgisine İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

	Görüşler	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
Kozmetik Ürün ve Araç-Gereç Bilgisi	Konu Alt Başlıkları								
	62.Spa&Wellness uygulamalarında kullanılan kozmetik ürün bilgisi	160	87,0	5	2,7	19	10,3	184	100
	63.Spa&Wellness uygulamalarında kullanılan ürünlerin etki mekanizmaları	150	81,5	8	4,3	26	14,1	184	100
	64.Kozmetik ürünlerde bulunan aktif maddeler	147	79,9	12	6,5	25	13,6	184	100
	65.Kozmetik ürünlerin kimyası	139	75,5	17	9,2	28	15,2	184	100
	66.Vücut bakım uygulamaları ve ürünlerinde bulunan maddeler	153	83,2	7	3,8	24	13,0	184	100
	67.SPA&Wellness uygulamalarında kullanılan araç-gereç bilgisi	151	82,1	8	4,3	25	13,6	184	100
	68.Kozmetik ürünlerin sınıflandırılması	153	83,2	5	2,7	26	14,1	184	100
	69.Kozmetik ürünlerin kullanımları	155	84,2	8	4,3	21	11,4	184	100

Konuların temellerinden olan ürün ve araç-gereçlerde Spa endüstrisi her geçen gün kataloglarına yenilerini eklemektedir, bu durumda terapistlerin bu yeniliklere takibini gerektirmektedir. Örneklem grubu Wellness & SPA uygulamalarında kullanılan kozmetik ürün bilgisi konusunda, %87,0'ı olmalı, %2-7'si olmamalı demek, %10,3'ü kararsız veya bilgi sahibi olmadıklarını belirtmektedirler. Wellness & SPA uygulamalarında kullanılan ürünlerin etki mekanizmaları konusunda, %81,5'i olmalı, %4,3'ü olmamalı görüşünde, %14,1'i kararsız veya konu ile ilgili bilgi sahibi olmadıklarını belirtmektedirler. Kozmetik ürünlerde bulunan aktif maddeler konusunda, %79,9'u olmalı derken, %6,5'i olmamalı demek, %13,6'sı kararsız kalmaktadırlar. Kozmetik ürünlerin kimyası konusunda, % 75,5'i olmalı, %9,2'si olmamalı görüşünde, %15,22si kararsız kalmaktadırlar.Vücut bakım uygulamaları ve ürünlerinde bulunana maddeler konusunda, % 83,2'si olmalı, %3,8'i olmamalı, %13,0'ı kararsız kalmaktadırlar. Wellness & SPA uygulamalarında kullanılan araç-

gereç bilgisi konusunda, %82,1'i olmalı, % 4,3'ü olmamalı, %13,6'sı kararsız kalmaktadır. Kozmetik ürünlerin sınıflandırılması konusunda, %83,2'si olmalı, % 2,7'si olmamalı, %14,1'i ararsız olduklarını ifade etmektedirler. Kozmetik ürünlerin kullanımları konusunda, %84,22si olmalı, %4,3'ü olmamalı, %11,4'ü kararsız veya konu ile ilgili bilgi sahibi olmadıklarını ifade etmektedirler.

3.2.12 Tamamlayıcı Terapiler

TABLO-20 Tamamlayıcı Teraplere İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

	Görüşler	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
	Konu Alt Başlıkları								
Tamamlayıcı Terapiler	70.Biyoenjerji	91	49,5	51	27,7	42	22,8	184	100
	71.Renk terapisi	104	56,5	38	20,7	42	22,8	184	100
	72.Ses terapisi	102	55,4	37	20,1	45	24,5	184	100
	73.Reiki	81	44,0	56	30,4	47	25,5	184	100
	74.Hipnoz	45	24,5	95	51,6	44	23,9	184	100
	75.Akupunktur	69	37,5	82	44,6	33	17,9	184	100
	76.Meditasyon	84	45,7	59	32,1	41	22,3	184	100

Tamamlayıcı terapiler tıp biliminin içerisinde yer alması da tarih incelendiğinde tedavi edici özellikleri yadsınamaz faydalar sağlamaktadırlar. Bu gün ise bu bakımlar tamamlayıcı tıp olarak yerini almaktadır. Uygulanan tedavi yöntemlerine ek olarak kullanılmaktadırlar. Her konu kendi içerisinde detaylı bilgi sahibi olmayı gerektirmektedir. Ancak halen kişilerde Tablo-20'de de görüldüğü üzere bazı tereddütler gözlenmektedir. Araştırmaya katılan örneklen grubunun biyoenjerji konusunda, %49,5'i olmalı derken, %27,7'si olmamalı görüşündedir, %22,8'i kararsız kalmaktadırlar. Renk terapisi konusunda, % 56,5'i olmalı, %20,7'si olmamalı görüşünderken, %22,8'i kararsız kalmaktadırlar. Ses terapisi konusunda, %55,4'ü olmalı, %20,1'i olmamalı demekteler, %24,5'i kararsız kalmaktadırlar. Reiki konusunda, %44,0'ı olmalı, %30,4'ü olmamalı, %25,5'i kararsız kalmaktadır. Hipnoz konusunda, %24,5'i olmalı, %51,6'sı olmamalı düşüncesinde, %23,9'u

kararsız kalmaktadırlar. Akupunktur konusunda, %37,5'i olmalı, %44,6'sı olmamalı, %17,9'u kararsız kalmaktadırlar. Meditasyon konusunda, % 45,7'si olmalı, %32,1'i olmamalı, %22,3'ü kararsız kalmaktadır.

3.2.13 Wellness ve SPA'nın Uygulama Alanları

TABLO-21 Wellness ve SPA'nın Uygulama Alanlarına İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

	Görüşler	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
Wellness ve SPA'nın Uygulama Alanları	77.SPA&Wellness uygulamalarından kimler faydalanabilir	127	69,0	14	7,6	43	23,4	184	100
	78.Sağlık turizmi işletmeleri	125	67,9	16	8,7	43	23,4	184	100
	79.Estetik –Güzellik merkezleri	149	81,0	8	4,3	27	14,7	184	100
	80.Rehabilitasyon merkezleri	119	64,7	24	13,0	41	22,3	184	100
	81.Doğal, sağlıklı yaşam merkezleri	149	81,0	8	4,3	27	14,7	184	100
	82.Spor tesisleri ve merkezleri	138	75,0	18	9,8	28	15,2	184	100

Araştırmaya katılan örneklem grubunun, Wellness & SPA uygulamalarından kimler faydalanabilir konusu ile ilgili, %69,0'ı olmalı derken, %7,6'ı olmamalı demektedir, %23,4'ü kararsız veya konu ile ilgili bilgi sahibi olmadıklarını ifade etmektedirler. Sağlık turizmi konusunda 67,9'u olmalı, %8,7'si olmamalı, %23,4'ü kararsız kalmaktadırlar. Estetik –Güzellik merkezleri konusunda, %81,0'ı olmalı, %4,3'ü olmamalı, %14,7'ü kararsız kalmaktadır. Rehabilitasyon konusunda, %64,7'ü olmalı, %13,0'ı olmamalı, %22,3'ü kararsız kalmaktadırlar. Doğal, sağlıklı yaşam merkezleri konusunda, %81,0'ı olmalı, %4,3'ü olmamalı, %14,7'ü kararsız kalmaktadırlar. Spor tesisleri ve merkezleri konusunda, %75,0'ı olmalı, %9,8'i olmamalı, %15,2'si kararsız veya konu ile ilgili bilgi sahibi bulunmamaktadırlar. Wellness ve SPA'nın Uygulama Alanları konusunda seçeneği boş bırakma oranı diğer konulara göre fazlalık göstermektedir, bu durum konu ile ilgili tereddütlerin bulunduğunu ya da bilgi sahibi olunmadığını göstermektedir.

3.2.14 Egzersiz Tedavisi

TABLO-22 Egzersiz Tedavisine İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

	Görüşler	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
	Konu Alt Başlıkları								
Egzersiz Terapisi	83.Streching	126	68,5	29	15,8	29	15,8	184	100
	84.Aerobik dans	136	73,9	20	10,9	28	15,2	184	100
	85.Step dans	133	72,3	21	11,4	30	16,3	184	100
	86.Doğa yürüyüşü	132	71,7	25	13,6	27	14,7	184	100
	87.Fitness	137	74,5	19	10,3	28	15,2	184	100
	88.Yüzme ve su içi egzersizler	123	66,8	34	18,5	27	14,7	184	100
	89.Koşu	132	71,7	22	12,0	30	16,3	184	100

Egzersiz terapisi bakımlara ek olarak uygulanmaktadır. Özellikle inceltici ve sıkılaştırıcı bakımlara ilave olarak kullanılmaktadırlar. Ayrıca doğanın güzelliklerinden faydalanılarak rahatlamak için tercih edilmektedirler. Örneklem grubunun, streching konusunda, %68,5'i olmalı, %15,8' olmamalı, %15,8'i kararsız veya bilgi sahibi bulunmamaktadırlar. Aerobik dans konusunda, %73,9'u olmalı, %10,9'u olmamalı, % 15,2'si kararsız kalmaktadırlar. Step dans konusunda, %72,3'ü olmalı, %11,4'ü olmamalı, %16,3'ü kararsız kalmaktadırlar. Doğa yürüyüşü konusunda, %71,7'si olmalı derken, %13,6'sı olmamalı demektir, %14,7'si kararsız kalmaktadırlar. Fitness konusunda, %74,5'i olmalı derken, %10,3'ü olmamalı demektir, %15,2'i kararsız kalmakta veya konu ile ilgili bilgi sahibi bulunmamaktadırlar.Yüzme ve su içi egzersizler konusunda, %66,8' i olmalı, % 18,5'i olmamalı demekte, %14,7'si kararsız kalmaktadırlar. Koşu konusunda, % 71,7'si olmalı, %12,02ı olmamalı demekte, %16,3'ü kararsız kalmaktadırlar.

3.2.15 Mesleki İmaj

TABLO-23 Mesleki İmaja İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

	Görüşler	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
Mesleki İmaj	Konu Alt Başlıkları								
	90.Kişisel ve mesleki sağlık	153	83,2	4	2,2	27	14,7	184	100
	91.Fiziki duruş	157	85,3	5	2,7	22	12,0	184	100
	92.Kişilik	152	82,6	7	3,8	25	13,6	184	100
	93.Müşteri ile etkili iletişim unsurları	158	85,9	6	3,3	20	10,9	184	100
	94.Meslekte profesyonel insan ilişkileri	150	81,5	10	5,4	24	13,0	184	100

Terapistler Wellness & SPA bakım uygulamalarını en iyi şekilde yapmalarının yanı sıra iyi bir mesleki imaja sahip olmaları da beklenmektedir. Kişilerle olan iletişimlerinin iyi olması ve güvenilir bir kişiliğe sahip olmaları da gerekmektedir. Örneklem grubunun kişisel ve mesleki sağlık konusunda, %83,2'si olmalı, %2,2'si olmamalı demekte, %14,7'si kararsız veya konu ile ilgili bilgi sahibi olmadıklarını belirtmektedirler. Fiziki duruş konusunda, %85,5'i olmalı, %2,7'si olmamalı, %12,0'ı kararsız kalmaktadır. Kişilik konusunda, %82,6'ı olmalı, %3,8'i olmamalı, %13,6'sı kararsız kalmaktadırlar. Müşteri ile etkili iletişim unsurları konusunda, %85,9'u olmalı, %3,3'ü olmamalı, %10,9'u kararsız kalmaktadırlar. Meslekte profesyonel insan ilişkileri konusunda, %81,5'i olmalı, %5,4'ü olmamalı, %13,0'ı da kararsız kalmaktadırlar.

3.2.16 Salon Yönetimi

TABLO-24 Salon Yönetimine İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

	Görüşler	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
		F	%	F	%	F	%	F	%
Salon Yönetimi	Konu Alt Başlıkları								
	95.Salon tipleri ve yerleşimleri	141	76,6	6	3,3	37	20,1	184	100
	96.Salon isimlendirme/Marka yaratma	140	76,1	8	4,3	36	19,6	184	100
	97.Salon mülkiyetinin hukuki statüsü	132	71,7	13	7,1	39	21,2	184	100
	98.Salon kiralama	128	69,6	14	7,6	42	22,8	184	100
	99.Salon açmanın yasal prosedürleri/ Süreci/ İşlemleri	144	78,3	6	3,3	34	18,5	184	100
	100.Salonun finansmanı	135	73,4	10	5,4	39	21,2	184	100
	101.Salon resepsiyonu/Bekleme odasının dekorasyonu ve düzenlemesi	135	73,4	10	5,4	39	21,2	184	100
	102.İşlem odalarının dekorasyonu ve düzenlenmesi	133	72,3	11	6,0	40	21,7	184	100
	103.Malzeme odasında bulunması gerekenler	143	77,7	6	3,3	35	19,0	184	100
	104.Salon personeli	143	77,7	8	4,3	33	17,9	184	100
	105.Salonda gelir-gider göstergeleri	136	73,9	13	7,1	35	19,0	184	100
	106.Salon kayıtları ve formları	136	73,9	11	6,0	37	20,1	184	100
	107.Salon tanıtımı ve pazarlaması	132	71,7	13	7,1	39	21,2	184	100

Wellness & SPA bakımları konusunda eğitim almış bireylerin daha kaliteli hizmet verebilmeleri için salon veya merkez kurmaları yararlı bulunmaktadır. Ancak salon yönetimi de kendi içerisinde uzmanlık gerektiren bir konu olarak görülmektedir. Eğitilen bireylerin sadece uygulayıcı boyutunda kalmayacakları düşünülürse salon yönetimi konusu önem arz etmektedir. Salon tipleri ve yerleşimleri konusunda örneklem grubunun, %76,6'sı olmalı, %3,3'ü olmamalı, %20,1'i kararsız kalmaktadır. Salon isimlendirme/Marka yaratma konusunda, %76,1' olmalı, %4,3'ü olmamalı, %19,6'ı kararsız veya konu ile ilgili bilgi sahibi bulunmamaktadır. Salon mülkiyetinin hukuki statüsü konusunda, %71,7'si olmalı, %7,1'i olmamalı görüşünde, %21,2'si kararsızlık duymaktadırlar. Salon kiralama konusunda, %69,6'sı olmalı, %7,6'sı olmamalı, %22,8'i kararsız kalmaktadırlar. Salon açmanın yasal prosedürleri/ Süreci/ İşlemleri konusunda, %78,3'ü olmalı, %3,3'ü olmamalı, %18,5'i kararsız kalmaktadır.

Salonun finansmanı konusunda, %73,4'ü olmalı, %5,4'ü olmamalı, %21,2'si kararsız kalmaktadır. Salon resepsiyonu/Bekleme odasının dekorasyonu ve uygulama konusunda, %73,4'ü olmalı, %5,4'ü olmamalı, %21,2'si kararsız kalmaktadır. İşlem odalarının dekorasyonu ve düzenlenmesi konusunda, %73,3'ü olmalı, %6,0'ı olmamalı, %21,7'si kararsız kalmaktadır. Malzeme odasında bulunması gerekenler konusunda, %77,7'si olmalı, %3,3'ü olmamalı, %19,0'ı kararsız kalmaktadır. Salon personeli konusunda, %77,7'si olmalı, %4,3'ü olmamalı, %17,9'u kararsız kalmaktadır. Salonda gelir-gider göstergeleri konusunda, %73,9'u olmalı, %7,1'i olmamalı, %19,0'ı kararsız kalmaktadır. Salon kayıtları ve formları konusunda, %73,9'u olmalı, %6,0'ı olmamalı, %20,1'i kararsız kalmaktadır. Salon tanıtımı ve pazarlaması konusunda %71,7'si olmalı, %7,1'i olmamalı, %21,2'si kararsız kalmaktadır.

3.2.17 İlk Yardım Bilgisi

TABLO-25 İlk Yardım Bilgisine İlişkin Örneklem Grubunun Görüşleri

Konu \ Görüşler	Olmalı		Olmamalı		Kararsız		TOPLAM	
	F	%	F	%	F	%	F	%
İlk yardım bilgisi	147	79,9	5	2,7	32	17,4	184	100

Hayatın her alanında kişilerin başına kazalar gelebilmektedir. Böyle durumlar karşısında ilk yardım bilgisinin önemi bir kez daha karşımıza çıkmaktadır. Örneklem grubu ilk yardım bilgisi konusunda, %79,9'u olmalı derken, %2,7'si olmamalı demektir, % 17,4'ü kararsız veya konu ile ilgili bilgi sahibi olmadıklarını ifade etmektedirler.

BÖLÜM IV

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde veri analizleri sonunda elde edilen sonuçlar ve bu sonuçlar doğrultusunda sunulan öneriler yer almaktadır.

4.1 SONUÇLAR

Bulgular sonucu elde edilen sonuçlar aşağıda verilmiştir;

4.1.1 Kişisel bilgilere dayalı sonuçlar;

-Örneklem grubunun yaş ortalamasında 18-39 yaş arasında yoğunluk görülmüştür.

-Eğitim durumlarında eğitimci sayısının fazla olmasından kaynaklı olarak lisans mezunları daha çok çıkmıştır. Akademisyen gurubu yüksek lisans ve doktora gurubunu oluşturmuştur.

-Meslekleri açısından bakıldığında öğretmen, akademisyen, doktor, Spa işletmecisi, Spa endüstrisi, Spa uygulayıcıları belirlenmiştir.

-Çalışılan yerler öğretmenler dolayısıyla yoğunluk kamu görevlilerinde çıkmıştır, özelde uygulayıcılar, endüstri, işletmeciler bulunmaktadır, kamuda çalışanların ek olarak da özelde çalıştıkları belirlenmiştir.

-Uzmanların konu alanında yeni bir akım olması dolayısıyla ve öğretmenlerin yoğunluğu göz önüne alınırsa 1-12 yıl arasında faaliyet gösterdikleri sonucu çıkmıştır.

4.1.2 Wellness & SPA eğitim programının içeriğinde yer alması düşünülen konu ve konu alt başlıklarına ilişkin sonuçlar;

- Wellness & SPA Terapisti Eğitim Programına, araştırmaya katılan örneklem grubunun %97,3'ü evet diyerek programın Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi içerisinde yer almasını istemişlerdir.

-Bitkilerin estetik- güzellik bakımlarında kullanılması konusunda örneklem grubu bütün konu alt başlıklarının olmasını istemiştir.

-Estetik- güzellikte su ve suyla gelen bakımlar konusunda örneklem grubu bütün konu alt başlıklarının olmasını uygun bulmuştur.

-Doğal yöntemlerle peeling ve sıkılaştırıcı, inceltici bakımlar konusunda örneklem grubu bütün konu alt başlıklarının olmasını uygun bulmuştur.

-Masajın estetik- g zelliikteki kullanımı ve kültürel, otantik masaj  eşitleri konusunda örneklem grubu bütün konu alt başlıklarının olmasını uygun görmüştür.

-Psikoloji konusunda örneklem grubu bütün konu alt başlıklarının olması görüşündedir.

-İnsan anatomi- fizyolojisi konusunda yer alan bütün konu alt başlıklarının olması gerekliliğini ortaya çıkarmışlardır.

-Mikrobiyoloji konusunda örneklem grubu bütün konu alt başlıklarının olmasını uygun görmüşlerdir.

-Vücut bakımı konusunda örneklem grubu bütün konu alt başlıklarının olması görüşündedir.

-Cilt bakımı konusunda yer alan bütün konu alt başlıklarının olması gerekliliğini ortaya çıkarmışlardır.

-Kozmetik  r n ve araç-gereç bilgisi konusunda örneklem grubu bütün konu alt başlıklarının olmasını uygun bulmuştur.

-Tamamlayıcı terapiler konusunda tereddütler ortaya çıkmıştır. Hipnoz ve akupunktur konularının çıkartılmasını uygun bulmuşlardır. Diğer konuların kalması sonucu ortaya çıkmıştır.

-Wellness&Spa'nın uygulama alanları konusunda yer alan bütün konu alt başlıklarının olması gerekliliğini ortaya çıkarmışlardır.

-Egzersiz terapisi konusunda örneklem grubu bütün konu alt başlıklarının olmasını uygun görmüşlerdir.

-Mesleki imaj konusunda yer alan bütün konu alt başlıklarının olması gerekliliğini ortaya çıkarmışlardır.

-Salon yönetimi konusunda örneklem grubu bütün konu alt başlıklarının olmasını uygun bulmuştur.

- İlk yardım bilgisinin olması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

- Örneklem grubu anket haricinde görüşlerini belirttikleri açık uçlu soruda;

- 1.Terapistler uygulama yapan uzmanların yeterli derecede anatomi-fizyoloji bilgisine sahip olmaları gerektiğini belirtmişlerdir,
- 2.Öğretmenler, konu ile ilgili bilgilerinde eksikliklerin olduğunu, seminer ve hizmet içi eğitim almak istediklerini belirtmişlerdir,
- 3.SPA endüstrisi eğitim için oluşturulmuş uygun laboratuvarlar sağlandığında kaliteli eğitimin verilebileceğini belirtmişlerdir.
- 4.SPA uygulayıcıları konu ile ilgili eğitim sonucu verilecek bir belgenin olmasının gerekliliğini belirtmişlerdir.

Örneklem grubunun içeriğin belirlenmesi amacıyla oluşturulan ankete verdikleri cevaplar sonucunda, ankette yer alan 16 konu başlığı aynen kabul edilmiştir.

Anketin açıklama bölümünde “kararsız veya bilgi sahibi olmadığınız seçeneği boş bırakınız” ibaresi vardı, sonuçlar bazı konu veya konu alt başlığında kararsızlıkların veya bilgi sahibi olunamayan seçeneklerin olduğunu ortaya çıkarmıştır. Bu durumda seminer ve bilgilendirme çalışmalarının olmasının yararlı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca Wellness & SPA eğitim programının oluşturulması ve uygulanması durumunda yetişen terapistler daha bilgili ve beceri sahibi olacaklardır.

4.2 ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde Wellness & SPA Terapisti Eğitim Programının içeriğinin belirlenmesine ilişkin öneriler yer almaktadır.

Wellness & SPA Terapisti Eğitim Programının içeriği için önerilen konu ve konu alt başlıkları aşağıda belirtilmiştir;

1. İnsan Anatomi -Fizyolojisi

- 1.1. Hücre yapısı ve işlevi
- 1.2. Doku tipleri
- 1.3. Deri ve ekleri
- 1.4. Dolaşım sistemi
- 1.5. Sinir sistemi
- 1.6. Sindirim sistemi
- 1.7. Kas ve iskelet sistemi

2. Mikrobiyoloji

- 2.1. Mikroorganizmalar ve arınma yöntemleri (Dekontaminasyon)
- 2.2. Sterilizasyon bilgisi
- 2.3. Sterilizasyon uygulama yöntemleri
- 2.4. Dezenfeksiyon bilgisi
- 2.5. Dezenfeksiyon uygulama yöntemleri
- 2.6. Sanitasyon bilgisi

3. Kozmetik Ürün Bilgisi

- 3.1. SPA&Wellness uygulamalarında kullanılan kozmetik ürün bilgisi
- 3.2. SPA&Wellness uygulamalarında kullanılan ürünlerin etki mekanizmaları
- 3.3. Kozmetik ürünlerde bulunan aktif maddeler
- 3.4. Kozmetik ürünlerin kimyası
- 3.5. Vücut bakım uygulamaları ve ürünlerinde bulunan maddeler
- 3.6. SPA & Wellness uygulamalarında kullanılan araç-gereç bilgisi
- 3.7. Kozmetik ürünlerin sınıflandırılması
- 3.8. Kozmetik ürünlerin kullanımları

4. Mesleki İmaj

- 4.1. Kişisel ve Mesleki Sağlık
- 4.2. Fiziki duruş
- 4.3. Kişilik
- 4.4. Müşteri ile etkili iletişim unsurları
- 4.5. Meslekte profesyonel insan ilişkileri

5. Wellness ve Spa'nın Uygulama Alanları

- 5.1. SPA&Wellness uygulamalarından kimler faydalanabilir
- 5.2. Sağlık Turizmi
- 5.3. Estetik-Güzellik Merkezleri
- 5.4. Rehabilitasyon
- 5.5. Doğal, Sağlıklı Yaşam Merkezleri
- 5.6. Spor Tesisleri ve Merkezleri

6. Bitkilerin Estetik – Güzellik Bakımlarında Kullanımı

- 6.1. Aromaterapi (Bitki öz esans ve yağlarla yapılan bakım)
- 6.2. Aromaterapi uygulama yöntemleri
- 6.3. Aromatik yağlar ve esanslar
- 6.4. Bitkisel ürünlerin kozmetik kullanımları
- 6.5. Bitkisel ürünlerin kozmetik etkileri
- 6.6. Bitkilerin insan fizyolojisi üzerindeki etkileri
- 6.7. Bitkiler ve yararları

7. Estetik-Güzellikte Su ve Suyla Gelen Bakımlar (SPA)

- 7.1. Thalasso Terapi (Deniz ve ikliminin kür tarzında uygulanması)
- 7.2. Balneoterapi
- 7.3. Bitki Banyoları
- 7.4. Hidroterapi (Su içi egzersiz uygulamaları)
- 7.5. Sauna ve hamam bilgisi
- 7.6. Günlük SPA (Day SPA)
- 7.7. Buhar banyosu

8. Doğal Yöntemlerle Peeling ve Sıkılaştırıcı, İnceltici Bakımlar

- 8.1. Yosun ve vücut bakım uygulamaları
- 8.2. Çamur ve vücut bakım uygulamaları (Fango terapi)
- 8.3. Kil ve vücut bakım uygulamaları
- 8.4. Bitki püreleri ile bakım uygulamaları
- 8.5. Banyo tuzları ile bakım uygulamaları (Aromatik tuzlar)
- 8.6. Peeling etkililerle bakım uygulamaları(Tahıl ve bitki öğütmeleleri)

9. Masajın Estetik – Güzellikteki Kullanımı ve Kültürel, Otantik Masaj

- 9.1. Masaj çeşitleri ve etkileri
- 9.2. Shiatsu (Parmak baskıları ile akupunktur noktalarını uyarma)
- 9.3. Refleksoloji
- 9.4. Akupresör Masajı
- 9.5. Tai Masajı (Pres ve gerdirme hareketleri ile yapılan uygulama)
- 9.6. Taş Masajı (Stone Terapi) (Taşlarla yapılan masaj çeşidi)
- 9.7. Ayurvedik Masaj ve Çampisaj (Geleneksel hint masajı uygulamaları)

10. Psikoloji

- 10.1. Müşteri psikolojisi
- 10.2. Zihinsel Rahatlama
- 10.3. Kokuların insan psikolojisindeki önemi
- 10.4. Dansın insan psikolojisindeki önemi, rahatlatıcı etkisi
- 10.5. Boş zamanlarını değerlendirme (Rekreasyon)
- 10.6. Renklerin insan psikolojisi üzerindeki etkisi
- 10.7. Müziğin insan psikolojisindeki önemi

11. Vücut Bakımı

- 11.1. Body wrap (Vücut sargılama)
- 11.2. Selülit bakımı
- 11.3. Çatlak bakımı
- 11.4. Öksiterapi
- 11.5. Dengeli ve düzenli beslenme
- 11.6. Karboksiterapi
- 11.7. Solaryum
- 11.8. Vücutta peeling uygulamaları

12. Cilt Bakımı

- 12.1. Mikropigmentasyon (Kalıcı makyaj)
- 12.2. Kaş- bıyık şekillendirme
- 12.3. Cilt nemlendirme (Parafin uygulaması)
- 12.4. Manikür- Pedikür
- 12.5. Tırnak süslemeleri
- 12.6. Kırışıklık giderme

13. Tamalayıcı Terapiler

- 13.1. Biyoenerji
- 13.2. Renk terapisi
- 13.4. Ses terapisi
- 13.5. Reiki (Kozmik enerji)
- 13.6. Meditasyon

14. Egzersiz Tedavisi

- 14.1. Streching (Vücudu esnetme hareketleri)
- 14.2. Aerobik Dans
- 14.3. Step Dans
- 14.4. Doğa yürüyüşü (Treking)
- 14.5. Fitness (Aletlerle egzersiz)
- 14.6. Yüzme ve su içi egzersizler
- 14.7. Koşu (jogging)

15. Salon yönetimi

- 15.1. Salon tipleri ve yerleşimleri
- 15.2. Salon isimlendirme / Marka yaratma
- 15.3. Salon mülkiyetinin hukuki statüsü
- 15.4. Salon kiralama
- 15.5. Salon açmanın yasal prosedürleri / Süreci / İşlemleri
- 15.6. Salonun finansmanı
- 15.7. Salon resepsiyonu /Bekleme odasının dekorasyonu ve uygulama
- 15.8. İşlem odalarının dekorasyonu ve düzenlenmesi
- 15.9. Malzeme odasında bulunması gerekenler
- 15.10. Salon personeli
- 15.11. Salonda gelir-gider göstergeleri
- 15.12. Salon kayıtları ve formları
- 15.13. Salon tanıtım ve pazarlaması

16. İlk yardım bilgisi

İçeriğe ilişkin önerilerin yanı sıra;

1. Örgün eğitim kurumlarının lise dengi meslek okulları ve yaygın eğitimde yer alan vücut bakımı alanının içeriği araştırma sonucu ortaya çıkan içerik ile uyumlu olmalıdır,

2. Wellness&SPA Terapisti Eğitim Programı Meslek Yüksekokulları bünyesinde önlisans programı olarak açılmalıdır,

3. Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi öğretmenlik programlarında yer alan vücut bakımı ders içerikleri aşağıda önerilen konu ve konu alt başlıklarıyla uyumlu hale getirilmelidir,

4. Sağlık Turizmi- Turizm Sağlığı ile ilgilenen turistik işletmeler bu eğitim programını desteklemeli ve işletmelerinde bu eğitim programından mezun olan kişileri istihdam etmelidirler,

5. Mevcut Wellness&SPA salonlarında/merkezlerinde hizmet veren uygulayıcıların acilen bu eğitim programıyla eğitime tabi tutularak bilgi ve becerileri geliştirilmelidir. Kabul edilen uygulama teknikleri uygulayıcılar tarafından benimsenerek, iyi teorik ve pratik bilgiler sahip olunduktan sonra uygulanmalıdır. Uygulayıcılar kalite için fikir birliğini sağlayarak, aynı konseptte hizmet vermelidirler.

6. SPA endüstrisi bu eğitim programının hayata geçirilmesi için maddi ve manevi (ürün, cihaz, altyapı)destekte bulunmalıdırlar,

7. Tüm özel eğitim kuruluşları ihtiyaca yönelik eleman yetiştirmede sertifika eğitim programları düzenlemelidirler ve bu programlar aşağıda önerilen içerikle uyumlu olmalıdır,

8. Tıp doktorlarına uygulamaların medikal boyutunun yanı sıra nanmedikal olarak kozmetolojik boyutunun da olduğu anlatılmalıdır.

9. Bölüm öğretmenlerine kuaförlük ve cilt bakımı bölümünün yanı sıra okullarında var olan vücut bakımı bölümünü faaliyete geçirmeleri için hizmetiçi eğitimlere alınmalıdırlar.

KAYNAKÇA

- 1-ABAOĞLU, Cihad. ALEKSANYAN, Vahe. (1975) **Teşhisten Tedaviye**, İstanbul , Filiz Kitabevi.
- 2-ABASIYANIK, Pemra G. (2005). **Suyla Gelen Sağlık SPA**, Madame Dergisi, Ekim, s:328-331.
- 3- ARIKAN, Rauf. (2000). **Araştırma Teknikleri ve Rapor Yazma**. Ankara: Gazi Kitapevi, 3. Baskı.
- 4- ARSEVEN, Ali D. (2001). **Alan Araştırma Yöntemi**. Ankara:Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, 4. Baskı.
- 5- ALPAY, Tomris. (2004). **Sağlığın Üç Doğal Anahtarı**, İstanbul, Gendaş Kültür.
- 6- AMATO, Yasemin Fatih. (2004). **Güzel Ol, Bugün Yarın ve Daima**, İstanbul, Doğan Kitap, 2. baskı.
- 7- ALTINTAŞ, Hasret. (2005). **Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Öğretmenlik Programında Yer Alan, Cilt Bakım Kozmetikleri ve Bakım Teknikleri I-II ve Uygulamaları Derslerinin İçeriğine İlişkin Görüşler**, Ankara, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- 8- AKYÜZ, Yahya. (1997). **Türk Eğitim Tarihi**, İstanbul, İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları, 6.baskı.
- 9-BEHAN, Mona, DAVIS, Susan Elisabeth. (2004). **Vücut Bakım Kitabı**, (Çev. Bahar Yeniçay) İstanbul, Optimist Yayın ve Dağıtım, 1. baskı.

- 10- BALAMİR, Nefise. **Kırsal Türkiye’de Eğitim ve Toplum Yapısı**, O.D.T.Ü. Mimarlık Fakültesi Ara- Yayınları, s:1-70.
- 11- BAL, Hüseyin. (1991). **1924 Raporunun Türk Eğitimine Etkileri ve J. Deweyin Eğitim Felsefesi**, İstanbul.
- 12- BÜYÜKKARAGÖZ, Savaş. (1997). **Program Geliştirme**, Konya, Öz Eğitim Yayınları, 2. baskı.
- 13- BAŞARAN, İbrahim Ethem. (1982). **Eğitim Psikolojisi**, Ankara, Emel Matbaacılık.
- 14- BİNBAŞIOĞLU, Cavit. (1995). **Eğitim Psikolojisi**, Ankara, Yargıcı Matbaası, 9. baskı, s:14.
- 15- CHATTON, Milton. (1971). **Tıbbi Tedavi El Kitabı**,(Çev.Irfan Urgancıoğlu), İstanbul, Tıp Teknik Kitabevi.
- 16- ÇAĞATAY, Güler, EVCİ, E.Didem, ÇOBANOĞLU, Zakir, VAİZOĞLU, Songül Acar, TEKBAŞ, Ö.Faruk, (2002). **Kaplıca Hijyeni**, Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı ABD, Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, İnşaat Mühendisi, Gülhane Askeri Tıp Akademisi Halk Sağlığı ABD, s:31
- 17- ÇELEBİ , Celalettin R., KURUMLU, (1996). **“Yara İyileşmesi ve Beslenme”** Ankara,Tüm yönleriyle yara iyileşmesi kitabı, 'Gazi Üniversitesi Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Anabilimdalı Başkanı, GATA Dermatoloji Kliniği Öğretim Üyesi.

- 18- DEMİREL, Özcan, (2005). **Eğitimde Program Geliştirme**, Ankara, Pegem A Yayıncılık, 7. baskı.
- 19- DURSUN, Erbil, DURSUN, Nigar, OĞUZ, Hasan, (2004). **Tıbbi Rehabilitasyon**, Nobel Tıp Kitapevleri, 2. baskı.
- 20- DÜLGER, Ali. **Bitkisel Çaylar**, İstanbul, Platform.
- 21- ERDEN, Münire. (1995). **Eğitimde Program Değerlendirme**, Ankara, Pegem Yayıncılık, 2. baskı, s:1-14.
- 22- ERTÜRK, Selahattin .(1982). **Eğitimde Program Geliştirme**, Ankara. (1998). **Eğitimde Program Geliştirme**, Ankara, Meteksan.
- 23- ERGUN, Doğan.(1987). **Sosyoloji ve Eğitim**, Ankara, V Yayınları.
- 24- ERGUN, Mustafa. (1994). **Eğitim Sosyolojisine Giriş, Eğitim ve Toplum**, Ankara, Ocak Yayınları, 5.baskı.
- 25- EVCİ, E.Didem, OĞUZ, Zinnet, ÖZDEMİR, Mustafa. (2002). **Kaplıca Tesislerinin Sağlık Bakanlığınca Verilen İşletme İznine Yönelik Uygulama Prosedürleri** Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, s:39.
- 26- EVCİ, Didem. (2003).**Farklı Turizm Yörelerindeki Bazı Konaklama Tesislerinin Sağlık Açısından Değerlendirilmesi ve Turistlerin Sağlık Sorunları**, Ankara,Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, s:9-10.
- 27- FİDAN, Nurettin, ERDEN, Münire. (1998). **Eğitime Giriş**, İstanbul, Alkım Yayınevi.

- 28- GÜVENÇ, Fikret. (2005). **SPA Modası**, Madame Dergisi, Ekim, s:336-338.
- 29- HATİBOĞLU, Hüseyin Öztürk. (1993). **Eğitim Sosyolojisi**, Ankara, Hatiboğlu Yayınları, 8. baskı.
- 30- HUDSON, Clore Maxwell. (2005). **Bütün Yönleriyle Masaj**, Ankara, Dost Kitabevi.
- 31- KARAGÜLLE,Zeki, (2002). **Kaplıca Tedavisi,Balneoterapi,Hidroterapi**, Kaplıca Tıbbı ve Türkiye Kaplıca Rehberi,Nobel Tıp Kitapevileri
- Balneoterapide Kullanılan Termal ve Mineralli Sular ve Etkileri** Kaplıca Tıbbı ve Türkiye Kaplıca Rehberi,Nobel Tıp Kitapevileri
- 32- KARAGÜLLE, Zeki, DOĞAN, Mahmut B. (2002). **Kaplıca Tıbbı ve Türkiye Kaplıca Rehberi**, Nobel Tıp Kitapevleri.
- 33- KARASAR, Niyazi. (1981).**Araştırmalarda Rapor Hazırlama Yöntemi**, Ankara, 3. Baskı.
- 34- KOCAMAZ, N. Ufuk, (2005). **Yaşasın Sağlıklı Yaşatan Yemekler**, İstanbul, İnkılap Kitabevi.
- 35- KOCATÜRK, Utkan, (1994). **Açıklamalı Tıp Terimleri Sözlüğü**, Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi, 6. basım.

- 36- KÖŞLÜ, Adem. (1996). **Yara İyileşmesinde Tarihsel Gelişmeler**
Ankara, Tüm yönleriyle yara iyileşmesi kitabı, S.B. Şişli
Etfal Hastanesi Dermatoloji Kliniği Şefi.
- 37- KANBİR, Oğuz. (2005). **Klasik Masaj**, Bursa, Ekin Kitabevi Yayınları, 3.
baskı.
- 38- KOÇ, Hüseyin. (2002). **Bitkilerle Sağlıklı Yaşama**, Ankara, T.C Kültür
Bakanlığı Başbakanlık Basımevi.
- 39- KÜÇÜKAHMET, Leyla. (2003). **Öğretimde Planlama ve
Değerlendirme**, Ankara, İR Nobel Yayın Dağıtım, 13.
baskı.
- 40- KOÇAK, Yasemin. (1991). **Eğitim Sosyolojisi, Aile ve Eğitim**, Ankara,
Gazi Büro Kitabevi.
- 41- KÜKEN, Gülnihal. (2003). **İlkçağda Eğitim Felsefesi**, İstanbul, Alfa
Yayınları.
- 42- LÜBECK, Walter, PETTER, Frank Arjava, Rond, William Lee. (2004).
Tüm Yönleriyle Reiki, (Çev. Esin Akan), İzmir, Ege
Meta Yayınları
- 43- LUBECK,Walter. (2003). **Reiki El Kitabı**, (Çev. Sibel Karakaya),
Eskişehir, Platform.
- 44- MEREDITH, Bronwen. **Vogue Vücut ve Güzellik Kitabı**, s.49-75,
Bateş yayınları, 1.
- 45- MESSEGUE, Maurice. (1983). **Güzellik Otları**, (Çev. Burhan
GÜNAYSU), Trabzon, Metin ve Öztürk Basımevleri.

- 46- MILLER,Lighte, MILLER. Bryan. (2001). **Ayurveda ve Aromaterapi**, (Çev. Saime Önce), Eskişehir: Bilim Teknik Yayınevi, 1.Baskı.
- 47- MCSP SRP GOLDBERG,Githa Audrey. (1995). **Güzellik Terapisti İçin Vücut Masajı**, (Çev.Haluk Değirmenci), Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- 48- NAZLIKUL, Hüseyin, ERALTAN, E. Hakan. (2002). **Akupunktur-Tamamlayıcı Tıp**, Ankara, Nobel Tıp Kitabevleri.
- 49- ÖZTÜRK, Melek. (2004).**Öğretimi Planlama- Uygulama ve Değerlendirme**, Ankara:Bizim Büro Basımevi.
- 50- PAPIN, Brigitte, LARUE, Dominique, LOUIS, Maroın, MACHIZAUD, Brigitte. (2005). **Tayland, Çin, Afrika hangi masaj en iyisi?**, Madame Dergisi, Ekim, s:322-324.
- 51- Resmi Gazete, **Kaplıcalar Yönetmeliği**, 24 Temmuz 2001, Sayı:24472, Sağlık Bakanlığından
- 52- Resmi Gazete, **Güzellik ve Estetik Amaçlı Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik**, 12.05.2003, Sayı:25106
- 53- SARFATİ, Lydia. (2004). **Offering Up New Ideas To Put The Buzz In Your Business**, (Çev. Gülseren Çetin), Medical-Spas Dergisi, volume.4, no.1, January-February-, s:18.
- 54- SARAÇ, Ender, (2005). **Doğanın Şifalı Eli**, İstanbul, Doğan Kitap, 21-25. baskı.

- 55- SÖNMEZ, Gül Tiryaki, (2002). **Egzersiz ve Spor Fizyolojisi**, Bolu, Ağustos, Ata Ofset Matbaacılık.
- 56- SÖNMEZ,Veyssel. (2001). **Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**, Ankara. Anı yayıncılık,9. Baskı
- 57- STANWAY, Andrew. (1992). **Alternatif Tıp El Kitabı** (Çev. Alp Aker, Arif Kut,Alptekin Okçu), İstanbul, İnsan Yayınları, 2. Baskı.
- 58- SHAOHUA, Hang. (1999). **Profik Bilgisayarlı Akupunktur**, (Çev. Nimetullah Reşidi), Nobel Tıp Kitabevi.
- 59- SÖNMEZ, Veyssel. (1991). **Eğitim Felsefesi**, Ankara, Adım Yayıncılık.
- (2001) **Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**, Ankara, Anı Yayıncılık, 9. baskı.
- 60- SEZGİN, Saim İlhan. (1989). **Mesleki ve Teknik Eğitimde Program Geliştirme**, Ankara, Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Matbaası, s:1-49.
- 61- SÜMERCAN, Aydan. (2005). **Yenilenmek İçin Dört Mevsim SPA**, Madame Dergisi, Ekim, s:313-315.
- 62- ŞENŞAFAK, Gülten. (2005). **Masaj**, İstanbul, Mozaik Yayınları.
- 63- TEZCAN, Mahmut. (1994). **Eğitim Sosyolojisi**, Ankara, Zirve Ofset.
- 64- TÜRKOĞLU, Adil. (1997). **Eğitim Bilimine Giriş**, İzmir, Memleket Gazetecilik ve Matbaacılık.

- 65- TAN, Şeref, ERDOĞAN, Alaattin . (2004). **Öğretimi Planlama ve Değerlendirme**, Ankara, Pegem Yayıncılık, 6. baskı.
- 66- WHO:İnternational Classification of İmpairments, Disabilities and Handicappes Publication of WHO: Geneva, 1981.
- 67- T.C Devlet İstatistik Enstitüsü 2004.
- 68- UÇAN,Salih. (1997). **Lokman hekim,İbn-i Sina,İbn-i Baytar.Büyük Şifalı Bitkiler Ansiklopedisi,İl,İl Şifalı Kaplıcalar ve Sular Hastalıklar ve Tedavi Yolları,Hastalıklar ve Sağlıklı Uzun Yaşam için Bitkilerle Tedavi Uzulleri.**İstanbul:Seda Yayınları.
- 69- UÇAR, Ömür. (2004). **Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Öğretmenlik Programında Yer Alan Kozmetik Ürünler I ve Kozmetik Ürünler II Derslerinin İçeriğine İlişkin Görüşler**, Ankara (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi).
- 70- USUI, Mikao. (2005). **Reiki Nedir? Ne Değildir?** , My Self Aktüalite, Yaşam, Kültür ve Sanat Dergisi, Mart- Nisan, Yıl:2, Sayı:9.
- 71- ÜLGEN, Gülten. (1997). **Eğitim Psikolojisi**, İstanbul, Alkım Yayınevi, 3. baskı.
- 72- VANLIOĞLU, Zeynep. (2005). **Dünyanın En İyi SPA Otelleri**, Madame Dergisi, Ekim, s:316-321.
- 73- VARİŞ, Fatma. (1996). **Eğitimde Program Geliştirme**, Ankara, Alkım Yayıncılık Kitapçılık, 6. baskı.

(1988). **Program Geliştirme**, Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi, 4. baskı.

74- VENNELLS, David. **Refleksoloji**, (Çev. Sezer Soner), Ege Meta Yayınları.

75- WILHELM, Zeynep Aksel.(2004). **Refleksoloji**, İstanbul, Dharma Yayınları, 2. baskı.

76- YALÇIN,H.Tolga, (2002) **Jeotermal Suların Reenjeksiyon Teknikleri** İstanbul Tıp Fakültesi, Tıbbi Ekoloji ve Hidroklimatoloji Anabilimdalı, s:13.

77- YURTERİ, Oğuzhan, **Turizm Bakanlığının Termal Turizmdeki Yeri ve Çalışmaları**, Turizm Bakanlığı, s:43.

Termomineral Atık Suların Ekolojik Etkilerinin Değerlendirilmesi, Balıkesir Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü, s:57,58.

78- YORULMAZ, Ilgın- Beygo. (2005). **Şifayı Ruhunda Arayanlar**, Madame Dergisi, Ekim, s:332-334.

79- 26.03.2004 Metin KÜÇÜK Wellness Tahalasso Terapisti.

80- 19.04.2004 Didem EVCİ görüşme yapıldı. Sağlık Bakanlığı Temel Sağlık Hizmetleri Şube Müdürü.

81- 26.04.2004 Umut TUGAY görüşme yapıldı. Hacettepe Üniversitesi Sağlık Meslek Yüksek Okulu Fizyoterapi Öğretim Görevlisi.

82-10.05.2004 Tamer SÖKMEN görüşme yapıldı. Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi Spor Yüksek Okulu Öğretim Görevlisi.

83-19.05.2004 Yeliz ORGÖNÜL görüşme yapıldı. Pine Beach Hotel Talasso Terapi Merkezi Müdürü.

84-Eko-Derm, Ankara,2005. Eko-Tarım Ürünleri Yayını

85- <http://www.naccas.org>

86-<http://www.trabel.com>

87-<http://www.renks.com>

88-<http://www.dermaneturk.com>

89-<http://www.bilimselmasaj.com>

90-<http://www.DoktorDoğa.com>

91-<http://www.alternatiftıp.com>

92-<http://www.aslanotu.com>

93-<http://www.ATTGüzellikTeknolojileri.com>

94-<http://www.bitkisözlüğü.com>

95-<http://www.şifalıbitkiler.com>

96-<http://www.aromaterapi.com>

97-<http://www.Temelgüzellikkitabı.com>

98- <http://www.e-aktar.com>

99- <http://www.osym.gov.tr>

100- <http://www.turizmbakanlığı.gov.tr>

T.C
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GİYİM ENDÜSTRİSİ VE MODA TASARIMI EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
KUAFÖRLÜK VE GÜZELLİK BİLGİSİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

WELLNESS SPA TERAPİSTİ EĞİTİM PROGRAMI İÇERİĞİNİN
BELİRLENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Gülseren ÇETİN

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Celalettin R. ÇELEBİ

Ankara - 2006

T.C
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GİYİM ENDÜSTRİSİ VE MODA TASARIMI EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
KUAFÖRLÜK VE GÜZELLİK BİLGİSİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

WELLNESS SPA TERAPİSTİ EĞİTİM PROGRAMI İÇERİĞİNİN
BELİRLENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Gülseren ÇETİN

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Celalettin R. ÇELEBİ

Ankara - 2006

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

..... ait

.....
adlı çalışma jürimiz tarafından

..... Anabilim

Dalında DOKTORA \ YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

(İmza)

Başkan
Akademik Unvanı, Adı Soyadı

(İmza)

Üye
Akademik Unvanı, Adı Soyadı (Danışman)

(İmza)

Üye
Akademik Unvanı, Adı Soyadı